

Дистанційна освіта у ВНЗ

Бібліографічний покажчик

Міністерство аграрної політики та продовольства
України
Миколаївський національний аграрний університет
Бібліотека

Дистанційна освіта у ВНЗ

Бібліографічний покажчик

Миколаїв
2013

УДК 014:001

ББК 72.6+78.5

3

Д48

Укладач:

Д. В. Ткаченко – зав. відділом інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки МНАУ

Редактор:

О. Г. Пустова – директор бібліотеки МНАУ

О. О. Цокало – зам. директора бібліотеки МНАУ

Д48 **Дистанційна** освіта у ВНЗ : бібліографічний покажчик / уклад. Д. В. Ткаченко ; ред. О. Г. Пустова, О. О. Цокало. – Миколаїв : МНАУ, 2013. - 100 с.

© Миколаївський національний аграрний університет, 2013

© Ткаченко Д. В., 2013

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Дистанційна освіта у ВНЗ» присвячений проблемним аспектам розвитку дистанційної освіти у ВНЗ в Україні та світі.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань впровадження та використання дистанційної освіти у ВНЗ.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

У покажчику також розміщено “Положення про дистанційну освіту”, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 р.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській

мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Видання має предметний покажчик.

Бібліографічний покажчик адресований науковцям, викладачам, аспірантам, студентам, а також тим, хто цікавиться розвитком дистанційної освіти в Україні та за її межами.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
25.04.2013 № 466

ПОЛОЖЕННЯ про дистанційне навчання

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання.

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Це Положення поширюється на дистанційне навчання у:

загальноосвітніх навчальних закладах (далі – ЗНЗ);
професійно-технічних навчальних закладах (далі – ПТНЗ);

вищих навчальних закладах (далі – ВНЗ);
зкладах післядипломної освіти або структурних підрозділах вищих навчальних закладів, наукових і освітньо-наукових установ, що здійснюють післядипломну освіту (далі – ЗПО).

1.4. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до дер-

жавних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у навчальні заклади, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників.

1.5. Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу у закладах освіти (ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ, ЗНЗ), яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками докумен-

тів державного зразка про відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень;⁸

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс осві-

тніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

II. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційне навчання реалізується шляхом: застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;

використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2. Запровадження дистанційної форми навчання у ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, ЗПО можливе за погодженням з МОН України.

2.3. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації (післядипломна освіта) кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються у ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ за ліцензованими, акредитованими (атестованими) напрямками підготовки (спеціальностями).

2.4. У ЗНЗ навчально-виховний процес за дистанційною формою організовується відповідно до робочих навчальних планів за умови їх адаптації до дистанційної форми навчання.

2.5. Строк навчання студентів, слухачів, учнів за дистанційною формою встановлюється ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями.

2.6. Кількість студентів, слухачів, учнів ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення вченої ради ВНЗ (ЗПО), педагогічної ради ПТНЗ в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціаліза-

ції) за заочною формою навчання та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу у вищий навчальний заклад, підготовки іноземців.

При цьому норматив чисельності студентів та слухачів, що навчаються у ВНЗ, ЗПО за дистанційною формою, повинен становити не менше одного викладача на вісімнадцять студентів (слухачів).

2.7. Веб-ресурси, що використовуються у ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ, ЗНЗ для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки у даному ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ, ЗНЗ. Перевірка веб-ресурсів здійснюється цим навчальним закладом.

2.8. Для впровадження навчання за дистанційною формою навчальні заклади можуть створювати центри дистанційного навчання як їх відокремлені структурні підрозділи.

2.9. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення денної, вечірньої, заочної, індивідуальної та екстернатної форм навчання можуть використовуватись у ВНЗ, ЗПО, ПТНЗ, ЗНЗ за наявності у них відповідного кадрового та системотехнічного забезпечення.

2.10. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, ЗПО приймається вченою (педагогічною) радою навчального закладу.

III. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка (у ВНЗ); професійно-практична підготовка (у ПТНЗ); контрольні

заходи. Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар проводяться зі студентами (учнями, слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.6. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.7. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.8. Практична підготовка студентів (учнів, слухачів), які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

3.9. Контрольні заходи з навчальної дисципліни (предмета) при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання у ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, ЗПО включають проміжний (тематичний, модульний), підсумковий та інші визначені ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, ЗПО контролю знань, умінь та навичок, набутих студентом, учнем (вихованцем), слухачем у процесі навчання.

Усі контрольні заходи у ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, ЗПО можуть здійснюватись відповідно до рішення навчального закладу дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.10. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно з статтею 7 Закону України «Про вищу освіту».

3.11. Державна кваліфікаційна атестація при підготовці кваліфікованих робітничих кадрів за дистанційною формою навчання здійснюється відповідно до Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства освіти України від 31 грудня 1998 року № 201/469, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 березня 1999 року за № 124/3417.

3.12. Державна підсумкова атестація учнів (вихованців) здійснюється відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2008 року № 94 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2009 року № 1151), зареєстровано-

IV. Особливості організації навчального (навчально-виховного) процесу з використанням технологій дистанційного навчання

4.1. У ЗНЗ використання технологій дистанційного навчання зорієнтоване насамперед на такі категорії учнів (вихованців):

особи з особливими потребами;

обдаровані діти та молодь, які спроможні самостійно або прискорено опанувати навчальні програми;

особи, які проживають у географічно віддалених і важкодоступних до ЗНЗ населених пунктах;

учні вечірніх шкіл, які за умовами праці перебувають тривалий час за межами населеного пункту, де розташований ЗНЗ, та учні, які за сімейними обставинами (декретна відпустка тощо) не можуть систематично відвідувати школу;

особи, які бажають отримати додаткові знання паралельно з навчанням у школі;

особи, які готуються до вступу до ВНЗ;

громадяни України, які тимчасово або постійно проживають за кордоном.

4.2. Технології дистанційного навчання можуть використовуватись ЗНЗ при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; вивченні додаткових (факультативних) предметів; навчанні учнів під час хвороби; виконанні науково-дослідницьких робіт у Малій академії наук України; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

4.3. Перелік предметів чи тем навчальних програм,

видів навчальних занять, які здійснюються за технологіями дистанційного навчання, визначаються ЗНЗ за погодженням із законними представниками учня (вихованця).

4.4. У ПТНЗ технології дистанційного навчання можуть використовуватись при організації навчального процесу за програмами первинної професійної підготовки, перепідготовки або підвищення робітничої кваліфікації, а також за навчальними програмами з навчальних предметів та професійно-теоретичної підготовки.

4.5. Професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної (передвипускної) практики і проводиться у навчально-виробничих майстернях, на полігонах, тренажерах, автодромах, трактородромах, у навчально-виробничих підрозділах, навчальних господарствах, а також на робочих місцях на виробництві та в сфері послуг або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них.

4.6. Навчання осіб із особливими потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами) передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку учнів (вихованців).

4.7. У ВНЗ (ЗПО) при організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

V. Забезпечення дистанційного навчання

5.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

5.2. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та методисти навчальних закладів, в яких організована дистанційна форма навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропусковою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дис-

танційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимі;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

мультимедійні лекційні матеріали;

термінологічні словники;

практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

електронні бібліотеки чи посилання на них;

бібліографії;

дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається навчальним закладом залежно від профілю навчальної дисципліни.

Для забезпечення дистанційного навчання учнів, вихованців, студентів, слухачів навчальний заклад може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці у цьому навчальному закладі.

Директор департаменту
вищої освіти

Ю.М. Коровайченко

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ВНЗ анотований бібліографічний покажчик

1. Абакумова О. О. Феномен дистанційної освіти в контексті сучасних соціокультурних змін [Електронний ресурс] / О. О. Абакумова // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2011. – № 2. – С. 7-10. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VKPI_fpp_2011_2_1.pdf

Стаття присвячена дослідженню історико-педагогічних основ феномена дистанційної освіти, аналізу подій і фактів в історії педагогічної теорії та практики, що зумовили його виникнення та розгортання. Автором запропоновано поетапну періодизацію процесу становлення нової форми освіти в контексті еволюційного розвитку теорії та практики освіти з виокремленням стадій передумови, виникнення та становлення. Ретроспективний аналіз здійснено у широкій історичній перспективі: з часів появи писемності до середини ХХ століття. У статті робиться висновок про те, що виникнення дистанційної освіти як системного соціально-педагогічного феномена явило собою результат природної еволюції теорії та практики освіти в цілому.

2. Абрамов В. В. Повышение эффективности дистанционного обучения [Электронный ресурс] / В. В. Абрамов // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 71. – Режим доступа : www.gur.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

3. Абрамов О. М. Про можливості застосування порталної технології sharepoint у запровадженні електронного документообігу й дистанційної освіти [Електронний ресурс] / О. М. Абрамов [Електронний ресурс] // Вісник Харківської державної академії культури. – 2011. – Вип. 34. – С. 210-217. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/hak_2011_34_23.pdf

Розглядаються можливості вирішення сучасних проблем запровадження корпоративного електронного документообігу і дистанційної освіти на базі застосування порталних технологій, зокрема Microsoft SharePoint.

4. Аванесов Г. М. Совершенствование методов непрерывного образовательного процесса [Электронный ресурс] / Г. М. Аванесов, Т. А. Шумеева // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 73-75. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

5. Агейчева Г. Специфіка і можливості дистанційної освіти Швеції [Електронний ресурс] / Г. Агейчева // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – 2012. – Ч. 1. – С. 8-12. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znprudpu_2012_1_3.pdf

Статтю присвячено проблемі розвитку дистанційної освіти у Швеції. Актуальність роботи зумовлена необхідністю впровадження дистанційного навчання та використання можливостей, які дає сучасній молоді електронне навчання. Досліджено теоретичні й практичні питання впровадження дистанційного навчання у системі вищої освіти Швеції. Розглянуто існуючі моделі організації дис-

танційного навчання та їх варіанти у Швеції. Подано основні компоненти організації дистанційної освіти. Наведено особливості розвитку дистанційного навчання Швеції.

6. Адамова І. З. Дистанційна освіта: стан та проблеми [Електронний ресурс] / І. З. Адамова, Д. В. Кучерява // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2013. – Вип. 1. – С. 361-364. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vchetei_2013_1_63.pdf

7. Алексеев А. Н. Дистанционное обучение инженерным специальностям : моногр. / А. Н. Алексеев. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2005. – 333 с.

В монографіях приведено короткий огляд сучасного стану і тенденцій розвитку дистанційного навчання в вищих навчальних закладах України, дальнього і ближнього зарубіжжя. Розглянуто деякі педагогічні і методичні аспекти застосування засобів комп'ютерної техніки при дистанційному навчанні студентів інженерних спеціальностей. Особливу увагу приділено проблемам підвищення достовірності результатів комп'ютерного тестування при контролі якості засвоєння навчального матеріалу. Наведено рекомендації щодо застосування сучасних програмних засобів для створення дистанційних курсів.

8. Алексеев О. М. Застосування дистанційних технологій навчання на денному відділенні технічного ВНЗ [Електронний ресурс] / О. М. Алексеев // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2013. – № 6. – С. 144-151. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/pednauk_2013_6_20.pdf

Уточнено поняття технології дистанційного навчання. Розглянуто особливості дистанційного навчання у вищій школі, його основні відмінності від заочного й денного навчання. Проаналізовано доцільність поєднання дистанційних технологій і традиційних підходів, що реалізуються при денному та заочному навчанні. Досліджено можливість застосування дистанційних технологій у процесі проведення аудиторних і позааудиторних занять при очному навчанні студентів вузів III-IV рівня акредитації. Зроблено висновок про те, що дистанційна форма має низку конкурентних переваг, перейняти які слід, організовуючи навчальний процес у ВНЗ для всіх форм навчання.

9. Алексеев О. Способи реалізації дистанційного навчання інженерним спеціальностям [Електронний ресурс] / О. Алексеев // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – 2013. – Ч. 2. – С. 9-14. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znpudpu_2013_2_3.pdf

Проаналізовано можливі види і напрями застосування технологій дистанційного навчання дисциплін професійної та практичної підготовки студентів машинобудівних спеціальностей. Вказано на можливі відмінності в методиці застосування технологій дистанційного навчання залежно від співвідношення контактної і дистанційної складової навчання.

10. Анисимов А. М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle : учеб. пособ. / А. М. Анисимов. – 2-е изд. испр. и доп. – Х. : ХНАГХ, 2009. – 292 с.

Данное пособие адресовано преподавателям, которые внедряют информационные технологии в учебный процесс,

*а в качестве инстру-мента используют систему дистан-
ционного обучения (СДО) Moodle и студентам. Подробно
описаны возможности системы, приводятся рекоменда-
ции как по созданию учебных курсов в целом, так и по ра-
боте со всеми стандартными и частью дополнительных
активных элементов. Отличительная черта пособия – его
практическая направленность. Пособие содержит боль-
шое количество советов по использованию средств обуче-
ния системы Moodle, которые иллюстрируются практи-
ческими примерами.*

11. Анисимов А. В. Методика обмена учебных мате-
риалов в распределенной системе обучения [Электронный
ресурс] / А. В. Анисимов // Дистанционное обучение в вы-
сшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и
перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ.
конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП,
2013. – С. 83-84. – Режим доступа : [www.gup.ru/uni/science/
conference/do_2013.pdf](http://www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf)

12. Артеменко В. М. Про вирішення проблем педаго-
гічної логістики дистанційної освіти [Електронний ре-
сурс] / В. М. Артеменко // Електронні засоби та дистан-
ційні технології для навчання протягом життя : тези допо-
відей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 лис-
топада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : Сум-
ДУ, 2012. – С. 23-24. – Режим доступу : [http://
essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29425/1/
Artemenko_pedagogichna%20logistika.pdf](http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29425/1/Artemenko_pedagogichna%20logistika.pdf)

*Проблеми педагогічної логістики дистанційної освіти
зумовлені початковим етапом та динамічними темпами
поширення цієї форми навчання на вітчизняному освітньо-
му просторі. Особливо актуальним є вирішення тих з них,*

що стосуються організації навчального процесу та інших складових педагогічної логістики впровадження дистанційних технологій у денній, заочній і, власне, дистанційній формах навчання.

13. Архітектура системи «електронні відомості» для обліку успішності студентів / О. Коруд, Т. Огородник, В. Підлужеви́ч, П. Жежнич // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф., м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 37-40.

Запропоновано архітектуру інформаційної системи «Електронні відомості», зокрема описано принцип роботи системи та алгоритм формування електронних відомостей.

14. Бабенко Д. В. Дистанційне навчання : метод. реком. для самост. вивчення навч. модуля «Дистанційне навчання» науково-педагогічними працівниками та студентами дистанційної (заочної) форми навчання ВНЗ III-IV рівнів акредитації / Д. В. Бабенко, В. М. Давиденко, Ю. Ю. Чебан ; Факультет механізації. – Миколаїв : МДАУ, 2010. – 9 с.

15. Багрій К. Л. Електронний підручник як необхідний елемент системи дистанційного навчання [Електронний ресурс] / К. Л. Багрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2013. – Вип. 1. – С. 365-369. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vchtei_2013_1_64.pdf

16. Бакленев С. В. Информационная защита в дистанционном обучении высшего профессионального образова-

ния [Электронный ресурс] / С. В. Бакленев // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 107. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

17. Барабанова М. И. Закономерности формирования информационной инфраструктуры системы образования [Электронный ресурс] / М. И. Барабанова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 93-94. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

18. Басараба Н. Платформа дистанційного навчання Moodle та її використання в організації навчального процесу [Електронний ресурс] / Н. Басараба // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 2. – С. 63-66. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npd_2013_2_17.pdf

У статті представлена програмно-інструментальна платформа дистанційного навчання Moodle, її характеристика та шляхи використання в організації дистанційного навчання.

19. Бацуровська І. Шляхи впровадження технології дистанційного навчання у фахову підготовку майбутніх інженерів в аграрних університетах [Електронний ресурс] / І. Бацуровська // Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2011. – № 1. – С. 64-69. – Режим доступу : <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/39/1/Bashurovska.pdf>

Розглянуто шляхи впровадження технології дистанційного навчання у фахову підготовку майбутніх інженерів в аграрних університетах, обґрунтовано необхідність використання технологій дистанційного навчання в умовах кардинальних змін сучасних реалій. Виділено основні можливості та відмінності технологій дистанційного навчання. Описано структуру впровадження технології дистанційного навчання майбутніх інженерів-аграрників і надано їх характеристику.

20. Бацуровська І. В. Модель застосування технології дистанційною навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах / І. В. Бацуровська // Педагогічний альманах. – 2012. – Вип. 14. – С. 130-134.

В статті описано модель застосування технології дистанційного навчання у фаховій підготовці майбутніх інженерів в аграрних університетах. Розглянуто функції, засоби та методичні умови застосування технології дистанційного навчання.

21. Бекеш Ю. Р. Огляд систем дистанційного навчання популярних ВНЗ України / Ю. Р. Бекеш, Л. М. Матієшин, Ю. О. Серов // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф., м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 44-48

У цій статті проаналізовано використання дистанційних форм навчання провідними ВНЗ України. Аналізуються основні елементи, переваги та недоліки дистанційної освіти. Охарактеризовано можливість доступу та відкритість сайтів віртуального навчання українських ВНЗ.

22. Березенська С. M₂₆LMS Moodle: можливості та практична реалізація лабораторного практикуму з технічних дисциплін [Електронний ресурс] / С. М. Березенська, Н. Ю. Олійник // MoodleMoot Ukraine 2013. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle : тези доповідей наук.-метод. конф., м. Київ, 30-31 травня 2013 р. – К. : КНУБА, 2013. – С. 61. – Режим доступу : <http://2013.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=58>

23. Березенська С. М. Проектування самостійної роботи студентів з технічних дисциплін засобами IMS Moodle [Електронний ресурс] / С. М. Березенська // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 9-10. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33289/1/Berezenska_independent_work.pdf

Аналіз навчальних планів та програм підготовки інженерів-технологів показує, що сьогодні в Україні склалася стійка тенденція до зменшення обсягу аудиторних занять з технічних дисциплін, і тому на перший план виходить необхідність вирішення проблеми якісної організації самостійної роботи студента.

24. Березовский В. С. Создание электронных учебных ресурсов и онлайнное обучение : учеб. пособ. [Електронний ресурс] / В. С. Березовский, И. В. Стеценко. – К. : Изд. группа ВНУ, 2013. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.images.adobe.com/www.adobe.com/content/dam/Adobe/ru/education/resources/pdfs/create-e-learning-resources.pdf>

Изложены основные принципы разработки и создания учебного контента с помощью Adobe Captivate 6, а также организации и проведения дистанционного и онлайн-обучения с помощью Adobe Connect 9. Описаны основные функциональные возможности этих программных продуктов, даны рекомендации по их практическому использованию. Пособие будет полезно всем, кто стремится овладеть современными методами обучения.

25. Биричевская Ю. Г. Дистанционное обучение межкультурной коммуникации [Электронный ресурс] / Ю. Г. Биричевская, Н. А. Осипенкова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 44-45. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

26. Бичков О. С. Віддалене виконання лабораторних робіт – сучасний погляд [Електронний ресурс] / О. С. Бичков // Інформаційні системи в освіті. – 2009. – Вип. 4. – С. 200-205. – Режим доступу : http://ite.kspu.edu/webfm_send/601

Розглядається питання забезпечення віддаленого доступу до виконання лабораторних робіт. Створення такої системи вимагає реалізацію функцій симуляції лабораторного обладнання, запуск віртуальних лабораторних робіт, віддалене підключення діючого лабораторного обладнання.

27. Біляковська О. Модель системи тестування на базі соціального Інтернет-підходу / О. Біляковська, А. Мельничин // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі :

матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013 р. – С. 49-54.

У статті висвітлено актуальну проблему вимірювання знань студентів засобами тестування. Запропоновано модель системи тестування знань на базі соціального Інтернет-підходу та розглянуто особливості її програмної реалізації.

28. Боднар Є. Б. Використання дистанційного навчання в освітній системі ВНЗ [Електронний ресурс] / Є. Б. Боднар, Г. Я. Мозолевич, Т. В. Болвановська // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 40-41. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

29 Божкова В. В. Програма підвищення кваліфікації для педагогічних та науково-педагогічних працівників з електронних засобів та дистанційних технологій навчання [Електронний ресурс] / В. В. Божкова // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 42-43. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

30. Бойко О. Впровадження іноваційних технологій дистанційної освіти у навчальний процес / О. Бойко, Н. Дорош // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський – Львів : Ви-

давництво Львівської політехніки, 2013. – С. 41-43.

В роботі наведено методу та приклади практичного застосування інноваційних технологій електронної освіти (e-education) у навчальний процес українських вишів.

31. Бочаров Б. П. Статистический анализ адекватности результатов тестирования [Електронний ресурс] / Б. П. Бочаров, М. Ю. Воеводина // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 44-45. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rfo/2013/ELDL-2013.pdf>

32. Ванчицький А. Методичні основи створення і розробки електронних ресурсів для дистанційного навчання [Електронний ресурс] / А. Ванчицький // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 2. – С. 165-167. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npd_2013_2_42.pdf

У статті аналізується методика створення і розробки вчителями електронних ресурсів для дистанційного навчання учнів.

33. Васильченко Л. В. Дистанційне навчання: науково-методичне забезпечення, інформаційний простір навчального закладу [Електронний ресурс] / Л. В. Васильченко, В. Л. Шевченко. – Х. : Основа, 2009. – 208 с.

Автори науково-методичного посібника зосередили увагу на проблемних дидактичних питаннях розробки та впровадження комп'ютерних педагогічних технологій. Вагоме місце відводиться методам дидактичного проектування комп'ютерно-орієнтованих програмно-педагогічних засобів. Результати науково-теоретичних і науково-

експериментальних досліджень стали основою розробки навчально-методичного комплексу «Основи дидактичного проектування комп'ютерно-орієнтованих навчальних комплексів».

34. Васюк О. Теоретико-методичні аспекти організації дистанційної освіти [Електронний ресурс] / О. Васюк, Т. Скумін // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 2. – С. 30-32. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vkr_2011_2_11.pdf

Стаття присвячена вивченню ставлення студентів педагогічних спеціальностей вищого аграрного навчального закладу до дистанційної освіти. У цьому аспекті аналізуються підходи до визначення назв форм навчання на відстані.

35. Виртуальные лаборатории для дистанционного обучения, вузов и школ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:wwZ5RXwKLC8J:zillion.net/ru/blog/247/virtualnyie-laboratorii-dlia-distantcionnogho-obuchieniia-vuzov-i-shkol+&cd=66&hl=ru&ct=clnk&gl=ua>

36. Войченко А. П. Непрерывный процесс внедрения инноваций как основа качества образовательных услуг при дистанционной форме обучения [Електронний ресурс] / А. П. Войченко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 11-12. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

37. Волкова Е. В. Образовательные мультимедийные технологии в американском колледже (Из опыта работы) [Электронный ресурс] / Е. В. Волкова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 45-47. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

38. Вольневич О. І. Моделі даних в стандартах дистанційного (електронного) навчання [Електронний ресурс] / О. І. Вольневич // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – Вип. 2 (34). – С. 64-74. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1000/1/822-2718-1-PB.pdf>

В представленій роботі наведено основні відомості відносно внутрішньої структури сучасних систем дистанційного навчання, побудованих з урахуванням вимог міжнародних стандартів в цій сфері. Стаття розрахована на працівників освіти (педагогів, методистів) з метою надати останнім уявлення про основні принципи організації та функціонування таких систем, що дозволить, на наш погляд, більш ефективно розробляти предметні, в тому числі – програмовані, курси дистанційного навчання, свідомо використовуючи закладені в структуру цих систем можливості. Розробники систем дистанційної освіти можуть застосувати відомості щодо розглянутих у цій статті моделей даних при проектуванні нових або експлуатації існуючих програмних комплексів підтримки дистанційного навчання.

39. Вольневич О. І. Технологія flipped classroom в дистанційному й очному навчанні [Електронний ресурс] / О. І. Вольневич // Інформаційні технології і засоби навчання. –

2013. – Т. 36, Вип. 4. – С. 121-131. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ITZN_2013_36_4_14.pdf

У представленій роботі розглянуто деякі аспекти застосування нової технології побудови навчального процесу «flipped classroom» на основі динамічної відеолекції у звичайному (очному) і дистанційному навчанні. Розглянута технологія спрямована на підсилення значення самостійної роботи учнів, насамперед – за рахунок творчого підходу до побудови конспекту лекційного матеріалу. Перерозподіл аудиторних годин у бік підвищення часу практичної роботи сприяє розвитку в учнів навичок у застосуванні здобутих знань. Коротко надано відомості щодо реалізації вказаної технології: надано поняття скрінкасту, який є фактичною базою побудови динамічних відеолекцій, наведено основні характеристики існуючого програмного забезпечення, призначеного для реалізації навчальних відеокурсів.

40. Гаврилова И. Л. Модель структуры виртуального курса [Электронный ресурс] / И. Л. Гаврилова, О. В. Андрукович // Современные информационные технологии в системе научного и учебного эксперимента: опыт, проблемы, перспективы : материалы Респ. науч.-метод. конф., г. Гродно, 4-5 апреля 2011 г. / ГрГУ им. Я. Купалы ; редкол. : Е. А. Ровба (гл. ред.) [и др.]. – Гродно : ГрГУ, 2011. – С. 11-13. – Режим доступу : <http://www.elib.grsu.by/katalog/157844-336809.pdf>

В статье рассмотрена модель структуры виртуального курса как совокупности учебных модулей.

41. Гаврилова И. Л. Оценка инновационных образовательных систем организации виртуальных лабораторий [Электронный ресурс] / И. Л. Гаврилова, А. Р. Дедович //

Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 13-14. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33294/1/Gavrylova_virtual_laboratory.pdf

Динамично развивающееся современное общество предъявляет новые требования к системе образования. Одной из задач обучения является адаптация студентов к жизни в мире высоких технологий и постоянно возрастающего объема информации. Создаются все условия для самостоятельной работы студентов, для их самоконтроля и самообучения. Средства информационных технологий, к которым можно отнести виртуальные лаборатории, позволяют увеличить степень самостоятельности студента при усвоении учебного материала, повысить наглядность, осуществить моделирование, автоматизировать контроль знаний и умений студентов.

42. Гапоненко Г. М. Покоління і моделі організації дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Г. М. Гапоненко // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – 2013. – № 1. – С. 66-68. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sitsbo_2013_1_20.pdf

У статті розглянуте дистанційне навчання, як один з видів отримання освіти в Україні, запропоновано розглянути тенденції розвитку педагогічних технологій, а також засобів навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій.

43. Гладкий І. П. Удосконалення освітньо-професійних технологій та досвід впровадження дистанційної освіти в навчальних дисциплінах / І. П. Гладкий, Н.

Ю. Шраменко // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф., м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 6-12.

Визначено існуючі переешкоди при впровадженні дистанційних освітніх технологій та проаналізовано досвід застосування електронних навчальних курсів. Для ефективного впровадження новітніх технологій дистанційної освіти запропоновано застосовувати комплексний підхід та певні функції стосовно забезпечення інформатизації навчального процесу та організації проведення дистанційного навчання зосередити у відокремленому підрозділі навчального закладу.

44. Глазунова О. Г. Проектування інформаційно-освітнього середовища вищого навчального закладу [Електронний ресурс] / О. Г. Глазунова // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 31-32. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29428/1/Glazynova_proektyvannya.pdf

Побудова інформаційно-освітнього середовища (ІОС) є головним завданням вищих навчальних закладів, які впроваджують у навчальний процес технології е-навчання. Важливо правильно спроектувати ІОС, щоб побудована система працювала ефективно.

45. Гнедкова О. О. Організаційно-методичні особливості підвищення кваліфікації в формі дистанційного навчання [Електронний ресурс] / О. О. Гнедкова, Д. Г. Кравцов //

Інформаційні системи в освіті. – 2010. – Вип. 5. – С. 134-138. – Режим доступу : http://it.kspu.edu/webfm_send/627

Представлены результаты организации и моделирования процесса обучения на курсах повышения квалификации кадров с использованием дистанционного обучения. Описан опыт использования системы дистанционного обучения «Херсонский виртуальный университет» на курсах повышения квалификации преподавательского состава Херсонского государственного университета.

46. Говорун Т. П. Використання Adobe Flash для розробки тренажерів з навчальних дисциплін для дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Т. П. Говорун, М. В. Говорун, М. В. Говорун // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 48-19. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

47. Голобородько Ю. К. Міжнародний досвід застосування відеоігор у навчальній діяльності [Електронний ресурс] / Ю. К. Голобородько, О. В. Купенко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 50-51. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

48. Гончар О. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу в умовах дистанційної освіти [Електронний ресурс] / О. Гончар // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету.

– 2012. – Ч. 1. – С. 58-65. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znpudpu_2012_1_10.pdf

Охарактеризовано поняття «дистанційна освіта», розкрито особливості реалізації педагогічної взаємодії учасників навчального процесу в умовах дистанційної освіти. Окреслено загальні форми реалізації педагогічної взаємодії. Значну увагу приділено визначенню ролі суб'єктів навчального процесу дистанційної форми навчання.

49. Горохов А. С. Иерархическая система информационной безопасности дистанционного обучения [Электронный ресурс] / А. С. Горохов // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 108-109. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

50. Давидюк Е. П. Интернет в информационной системе маркетинга [Электронный ресурс] / Е. П. Давидюк, Е. С. Кутузова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 81-82. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

51. Делик І. С. Зарубіжний досвід дистанційного навчання студентів з особливими потребами [Електронний ресурс] / І. С. Делик, О. В. Діденко // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». – 2009. – № 1. – С. 20-24. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpkhist_2009_1_7.pdf

52. Денисова Ю. Н. Способна ли видеоконференц-связь заменить непосредственное общение обучающего и обучаемого? [Электронный ресурс] / Ю. Н. Денисова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 49-50. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

53. Дистанционное образование : метод. материалы [Электронный ресурс] / сост. Ю. И. Ловыгина. – СПб. : Региональный центр оценки качества образования и информационных технологий, 2010. – 65 с. – Режим доступа : <http://www.rcokoit.ru/data/library/1015.pdf>

В данном сборнике представлены материалы, раскрывающие возможности использования дистанционных технологий в обучении, обобщен опыт работы педагогов Санкт-Петербурга в этом направлении.

54. Дистанційна освіта – як шлях поліпшення ринку освітніх послуг / Л. Г. Хоненко, Р. М. Скупський, Т. В. Хоненко [та ін.] // Вісник аграрної науки Причорномор'я. Економічні науки. Сільськогосподарські науки. Технічні науки. – Миколаїв : МДАУ, 2007. – Вип. 4 (43). – С. 140-146.

55. Думанський Н. О. Відкриті системи дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Н. О. Думанський // Інформаційні системи та мережі. – 2011. – № 699. – С. 94-103. – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/11016/1/10.pdf>

Розглянуто відкриті системи для створення дистанційних курсів. Проаналізовано їхні характеристики та функціонал.

56. Думанський Н. О. Класи сучасних технологій дистанційної освіти [Електронний ресурс] / Н. О. Думанський // Інформаційні системи та мережі. – 2008. – № 610. – С. 119-125. – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/210/1/12.pdf>

Розглянуто основні шляхи розвитку дистанційної освіти та класифікацію сучасних технологій дистанційного навчання на основі вітчизняних та закордонних дистанційних навчальних закладів.

57. Дюлічева Ю. Ю. Про управління навчанням у «хмарах» [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Дюлічева // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 15-16. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33295/1/Diulicheva_cloud_services.pdf

Хмарні технології (хмарні обчислення) активно розвиваються й впроваджуються у різних соціальних сферах. Реалізація хмарної технології не є новою, революційною скоріше є концепція про надання послуг, тобто надання програмного забезпечення як послуги (SaaS), надання платформи як послуги (PaaS), надання інфраструктури як послуги (IaaS) і т.п. Можна сказати, що формується новий вид послуги як хмарного сервісу – надання освіти як послуги. Отже навчання, тестування отриманих знань, створення власних навчальних додатків та їх розповсюдження, а також проведення наукових досліджень у хмарах пропонуються як нові види хмарних послуг в освіті

58. Дядичева І. В. Підвищення мотивації студентів при дистанційній формі навчання [Електронний ресурс] /

І. В. Дядичева // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 52-53. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33298/1/Diadycheva_motivation.pdf

Для дистанційного навчання характерна сильна пізнавальна мотивація, що створюється мережею Інтернет. Дистанційне навчання припускає більш високу активність, самомотивацію і самоконтроль, що значно відрізняє дистанційну освіту від традиційних форм, де такого посилення мотивації не спостерігається.

59. Загальні вимоги до інтерактивних вправ електронних підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів та приклади їх реалізації у середовищі Adobe Captivate / В. Анохін, К. Ковальова, Д. Анохін, А. Шевченко // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 126-131.

В роботі наведені вимоги до інтерактивних вправ електронних підручників та навчальних посібників для вищих навчальних закладів. Мета таких вправ – закріпити теоретичний матеріал шляхом виконання завдань в інтерактивній взаємодії з електронною книгою. Приведені приклади тренувальних вправ з різних підручників, які створювались у середовищі Adobe Captivate.

60. Задонская Л. В. Повышение квалификации преподавателей высшей школы в условиях информатизации образования / Л. В. Задонская // Педагогика. – 2012. – № 9. – С. 81-92.

Розглянуто питання розробки цілісного проекту безперервної підготовки педагога вищої школи в умовах інформатизації освіти. Підкреслено думку про важливість впровадження дистанційного курсу навчання в процесі підвищення кваліфікації педагога вищої школи.

61. Зайцева Ж. А. Особенности преподавания дисциплин в режиме видеоконференций [Электронный ресурс] / Ж. А. Зайцева // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 50-52. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

62. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ у дистанційному навчанні учнів з функціональними обмеженнями [Електронний ресурс] / Ю. Г. Запорожченко // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – Вип. 16. – С. 75-82. – Режим доступу : http://ite.kspu.edu/webfm_send/451

У статті окреслено основні переваги дистанційного навчання для учнів з функціональними обмеженнями; описано види моделей навчання відповідно до способу взаємодії учасників процесу; охарактеризовано види інформаційно-комунікаційних технологій, застосованих для кожного способу взаємодії.

63. Захар О. Запровадження тестових технологій в Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти / О. Захар // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 70-73.

В тезах розглянуті питання розробки, тесту та тестових завдань відповідно до освітніх цілей, етапи технології розробки педагогічних тестів, а також шляхи формування компетенцій у сфері створення й оцінки тестів у педагогічних працівників під час підвищення кваліфікації.

64. Захарченко Н. М. Інтенсифікація навчальної роботи студентів засобами мультимедійних презентацій [Електронний ресурс] / Н. М. Захарченко, В. В. Даджина // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 54-55. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

65. Зеленина Н. Л. Возможности и проблемы дистанционного обучения в высшем профессиональном образовании [Электронный ресурс] / Н. Л. Зеленина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 69-70. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

66. Зіборов К. А. Впровадження сучасних дистанційних засобів діагностування та контролю знань / К. А. Зіборов, В. В. Проців, І. В. Вернер // Удосконалення системи моніторингу забезпечення якості вищої освіти України : зб. тез доповідей наук.-практ. конф., м. Дніпропетровськ, квітень 2013 р. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т». – Д. : ДВНЗ «НГУ», 2013. – С. 130-136.

Узагальнено досвід використання різних типів систем для дистанційного тестування знань студентів. Обрана система з відкритим кодом Moodle. Виконані дослідження порівняння ефективності роботи за традиційною технологією з письмовими тестами на папері та використанням дистанційної комп'ютерної системи.

67. Зміївська І. В. Система LMS Moodle в самостійній роботі студентів [Електронний ресурс] / І. В. Зміївська, Л. А. Обоянська // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 56-57. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

68. Зубань Ю. О. Особливості нормативного забезпечення електронного навчання [Електронний ресурс] / Ю. О. Зубань // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 33-34. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29429/1/Zyban_Osoblivosti.pdf

Забезпечення якості навчання неможливе без відповідного нормативного забезпечення, яке має визначати чіткі правила і вимоги до навчальних матеріалів та процесу взаємодії його учасників. На жаль, на сьогоднішній день в Україні нормативне забезпечення навчального процесу, що враховувало б специфіку електронного навчання, майже відсутнє. Тому проблема розроблення відповідних нормативів є вкрай важливою і актуальною.

69. Ибрагимов И. М. Информационные технологии и средства дистанционного обучения : учеб. пособ. / И. М. Ибрагимов ; под ред. А. Н. Ковшова. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр «Академия», 2007. – 336 с.

Приведены сведения об основных положениях открытого образования, моделях дистанционного обучения и путях его развития в будущем. Рассмотрены методы использования современных информационных и телекоммуникационных технологий в системе дистанционного образования, аппаратные и программные средства поддержки, способы их стандартизации, особенности корпоративной и мобильной форм обучения. Изложены принципы устройства и функционирования Интернета.

70. Иванцова О. Б. Проектирование электронных образовательных ресурсов для магистратуры [Электронный ресурс] / О. Б. Иванцова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 130-131. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

71. Ирхина И. В. Организация педагогического сопровождения дистанционного обучения студентов (из опыта работы Национального исследовательского университета "БЕЛГУ") [Электронный ресурс] / И. В. Ирхина, О. А. Беседина // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 2. – Режим доступа : <http://www.science-education.ru/pdf/2012/2/330.pdf>

Авторами раскрыты особенности взаимодействия «студент – содержание обучения», «студент – педагог», «студент – студент» на базе интерактивной образова-

тельной среды «Пегас», а также учебно-методического обеспечения педагогического сопровождения в условиях обучения на расстоянии в Национальном исследовательском университете «Белгородский государственный университет».

72. Ирхина И. В. Организация системы педагогического сопровождения дистанционного обучения в университете Лондона [Электронный ресурс] / И. В. Ирхина, О. А. Беседина // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 2. – Режим доступа : <http://www.science-education.ru/pdf/2013/2/467.pdf>

Статья посвящена опыту организации педагогического сопровождения дистанционного обучения студентов в университете Лондона как целостной системы, направленной на оказание своевременной, квалифицированной поддержки, помощи обучающемуся на протяжении всего процесса обучения. В работе осуществлен экскурс в историю развития и становления системы педагогического сопровождения дистанционного обучения на базе Лондонского университета.

73. Ишкинина Г. Ш. Организация процесса обучения студентов экономических специальностей на основе дистанционных технологий [Электронный ресурс] / Г. Ш. Ишкинина, З. З. Оразалина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 132-133. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

74. Іванюк І. В. Формування понятійно-термінологічного апарату запитань розвитку дистанційної освіти [Електронний ресурс] / І. В. Іванюк. – Режим доступу : <http://core.kmi.open.ac.uk/download/pdf/14343034.pdf>.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена необхідністю подальшого розвитку дистанційної освіти в Україні та формування в цій галузі педагогічних досліджень єдиного понятійно-термінологічного апарату. Здійснено розкриття значення ряду термінів, складеного на основі зарубіжних науково-педагогічних джерел, в рамках науково-дослідної роботи Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України на тему «Методологія проектування мережі ресурсних центрів дистанційної освіти загальноосвітніх навчальних закладів». Аналіз зарубіжної науково-педагогічної літератури свідчить про певну еволюцію терміну «дистанційна освіта». Звертається увага на те, що останні дослідження українських науковців носять новаторські підходи у формуванні терміну «ресурсний центр дистанційної освіти».

75. Іванюк І. В. Дослідження проблем визначення понять у галузі дистанційної освіти в Україні та зарубіжжі [Електронний ресурс] / І. В. Іванюк // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 123-124. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29474/1/Ivanyuk_distanciyna%20osvita.pdf

Розвиток дистанційної освіти в Україні вимагає від науковців формування в цій галузі педагогічних досліджень єдиного понятійно-термінологічного апарату, здійснено розкриття значення ряду термінів, складеного на основі зарубіжних науково-педагогічних джерел.

76. Івахненко Т. О. Шляхи моделювання системи дистанційного навчання вищого навчального закладу в контексті реформування освітньої системи України [Електронний ресурс] / Т. О. Івахненко, В. В. Калачова, О. М. Носик // Системи обробки інформації. – 2012. – Т. 2, Вип. 3. – С. 258-260. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/soi_2012_2_3_60.pdf

Потреба в забезпеченні держави висококваліфікованими фахівцями різного профілю в сучасних умовах вимагає нових підходів до організації процесу навчання у вищих навчальних закладах (ВНЗ) освітньої системи України, в межах якої і здійснюється цілеспрямоване надання необхідного рівня знань, умінь і навичок об'єктам навчання. Всебічна інформатизація сфери освіти і використання дистанційних технологій у навчанні дозволяють суттєво підвищити якість фахівців, що випускаються. Ефективна робота систем дистанційного навчання (СДН) потребує системного підходу до процесу навчання і побудови ефективних зв'язків між її підсистемами і компонентами. У зв'язку з цим актуальним стає задача створення і дослідження математичної моделі СДН і її складових з метою подальшої побудови інформаційної технології – СДН ВНЗ, яка максимально врахує особливості та зв'язки між компонентами системи і буде відповідати сучасним світовим стандартам якості освіти.

77. Іхсанов Ш. М. Дистанційне навчання: нові можливості / Ш. М. Іхсанов, Н. Q₇ Комар // Тези доповідей 18-ої наук.-теор. студент. конф., м. Миколаїв, 12-14 квітня 2006 р. – Миколаїв : МДАУ, 2006. – С. 92.

78. Каїді В. Електронне видання як інструмент підвищення якості дистанційної освіти [Електронний ресурс] / В. Каїді // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 11. – С. 25-30. – Режим доступу : http://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/3123/1/vkr_2012_11_C.%2025-30.pdf

Розкриваються функції електронного видання як засобу підвищення інформаційної складової системи дистанційної освіти, до яких віднесено придбання, облік, зберігання, верифікація конвертованих даних; надання послуг з пошуку, придбання та доставляння користувачу електронного видання тощо.

79. Каракозов С. Д. Составляющие информационно-вычислительной компетентности современного специалиста [Электронный ресурс] / С. Д. Каракозов, Н. И. Рыжова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 34-35. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

80. Кинторяк Е. Н. Творчество как составляющая интеллектуального капитала вуза (в условиях дистанционного обучения) [Электронный ресурс] / Е. Н. Кинторяк, И. Н. Остапенко // Бизнес-Информ. – 2012. – № 8. – С. 237-241. – Режим доступа : <http://business->

inform.net/_inc/kachka_pdf.php?year=2012&volume=8_0&pages=237_241&qu=%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86

Объектом исследования статьи является творческий процесс, как составляющая процесса дистанционного обучения. Инструментарий исследования - экономико-математические методы, позволяющие количественно проанализировать творчество, как составляющую интеллектуального капитала вуза.

81. Кисельов Г. Д. Застосування хмарних технологій в дистанційному навчанні [Електронний ресурс] / Г. Д. Кисельов, К. В. Харченко // Системний аналіз і інформаційні технології : матеріали 15-ої міжнародної науко-тех. конф., г. Київ, 27-31 травня 2013 р. – К. : Сайт-2013, 2013. – С. 351. – Режим доступу : http://cad.kpi.ua/attachments/043_2013_007.pdf

Запропонована архітектура хмарної системи для використання в навчальному процесі.

82. Коваль В. С. Проектна архітектура інформаційного порталу дистанційного навчання засобами семантичного вебу [Електронний ресурс] / В. С. Коваль, Т. В. Лендюк, С. П. Ріппа // Управління проектами та розвиток виробництва. – 2011. – № 3. – С. 132-140. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uprv_2011_3_25.pdf

Розглянуто теоретичні засади проектної архітектури інформаційного порталу системи дистанційного навчання з використанням технологій семантичного Вебу. Також розглядається форматування та візуалізація навчальних матеріалів засобами XSLT та XSLT-Fo в процесах проектування структури та змісту навчального матеріалу в електронному вигляді.

83. Коженкова И. В. Дистанционное обучение и перспективы его развития [Электронный ресурс] / И. В. Коженкова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 115-116. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

84. Козловский Е. О. Модуль «Виртуальная Электронная Доска» системы дистанционного обучения [Электронный ресурс] / Е. О. Козловский, Г. М. Кравцов, В. В. Лякутин // Інформаційні системи в освіті. – 2010. – Вип. 5. – С. 81-86. – Режим доступа : http://ite.kspu.edu/ru/webfm_send/619

Представлена модель инструмента обучения Whiteboard – виртуальной электронной доски для системы дистанционного обучения «Херсонский виртуальный университет».

85. Колдовський М. В. Новаційні підходи в дистанційній освіті [Електронний ресурс] / М. В. Колдовський // Бізнес Інформ. – 2012. – № 7. – С. 208-209. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_7_58.pdf

86. Коломієць С. В. Зміна ролі викладача в умовах застосування електронних засобів навчання [Електронний ресурс] / С. В. Коломієць // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей IX Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 60-61. – Ре-

жим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33334/1/Kolomiets_distance_learning.pdf

Сучасний динамічний світ потребує від особистості постійного оновлення знань, постійного саморозвитку та вдосконалення. За вказаних умов перед системою освіти постають нові завдання, головне з яких – підготовка майбутнього фахівця до життя в нових умовах інформаційного суспільства. Система освіти повинна перетворитися з системи закріплення знань в систему адаптації учнів та студентів до статусу менеджера свого майбутнього в процесі навчання. В такій системі акцент ставиться не на передачу інформації, а на закріплення механізмів її пошуку, відбору, вмінні трансформувати навчальну інформацію у вирішення практичних завдань, здатності швидко знаходити шляхи розв'язання проблем, вмінні презентувати результати своєї діяльності.

87. Комп'ютерні технології в освіті : навч. посіб. [Електронний ресурс] / Ю. С. Жарких, С. В. Лисоченко, Б. Б. Сусь, О. В. Третяк. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 239 с. – Режим доступу : iht.univ.kiev.ua/books-ih/comp-tech-osvita.pdf

В посібнику, розглянуті і проаналізовані сучасні способи і засоби комп'ютерних технологій в освіті, що дають можливість кардинально підвищити ефективність роботи як викладача, так і студента. Посібник містить значну кількість прикладів електронних навчальних матеріалів, створених в різних програмних середовищах. Значну увагу приділено розгляду систем управління навчанням, складанню тестових завдань,

88. Корнієць О. М. Дистанційний навчальний курс як засіб підвищення рівня підготовки вчителів з використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі [Електронний ресурс] / О. М. Корнієць, Г. Ю. Цибко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – 2011. – Вип. 93. – С. 159-165. – Режим доступу : http://lib.iitta.gov.ua/635/1/Корні_Дистанц_курс_як_засіб.pdf

У статті розглядається можливість ефективного виконання Державної цільової програми «Сто відсотків» шляхом впровадження відповідного дистанційного курсу для вчителів.

89. Косик В. М. Електронний освітній простір України [Електронний ресурс] / В. М. Косик // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 35-38. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29430/1/Kosik_Electronniy.pdf

Стрімкий розвиток науки створив передумови для технологізації та інформатизації освітнього процесу. Інформатизація освітньої галузі ініціювала проведення активних наукових досліджень, присвячених інформаційним технологіям навчання.

90. Костиков А. Н. Теоретико-концептуальные положения проектирования дистанционного курса преподавателем высшей школы [Электронный ресурс] / А. Н.

Костиков // Современные проблемы науки и образования. – 2011. – № 5. – Режим доступа : www.science-education.ru/99-4861

Автор предлагает преподавателям высшей школы опираться на основные теоретико-концептуальные положения, сформулированные в данной статье, при проектировании дистанционных курсов для различных категорий студентов высших учебных заведений. Автор статьи считает, что, учитывая сформулированные психолого-педагогические условия, а также основные принципы проектирования дистанционных курсов, можно добиться системных положительных эффектов в обучении студентов, использующих дистанционные технологии в своем образовании и самообразовании.

91. Коцьо О. Я. Світовий досвід якісної освіти через дистанційне навчання [Електронний ресурс] / О. Я. Коцьо // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 62-63. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33331/1/Kots'o_education.pdf

Освіта є одним з основних компонентів благополуччя і використовується для визначення економічного розвитку і якості життя населення, що є ключовим фактором, який визначає рівень розвитку країни. Базисом якісної освіти слугує платформа з трьох основних складових: 1) загальний і безкоштовний доступ до якісної освіти; 2) використання новітніх технологій в навчанні; 3) сприятлива, безпечна і здорова атмосфера для викладання та навчання.

92. Кошева Д. П. Дидактическое обеспечение учебного процесса в вузе на основе СДО Moodle [Электронный ресурс] / Д. П. Кошева, Е. И. Апольских // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 133-134. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

93. Краснолуцкая А. Г. Вебинары как средство проведения дистанционных учебных занятий [Электронный ресурс] / А. Г. Краснолуцкая, Е. В. Максименко // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 42-43. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

94. Краснолуцкая А. Г. Информационная компетентность студентов в условиях дистанционного обучения [Электронный ресурс] / А. Г. Краснолуцкая, Е. В. Максименко // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 95-96. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

95. Крилова І. Г. Дистанційна форма навчання як шлях поліпшення ринку освітніх услуг / І. Г. Крилова // Впровадження новітніх технологій в освіті : тези доповідей наук.-практ. семінару, м. Миколаїв, травень 2007 р. – Миколаїв : МДАУ, 2007. – С. 30-31.

96. Кудрина А. Н. Электронное обучение: перспективы и проблемы использования в академическом и бизнес-образовании [Электронный ресурс] / А. Н. Кудрина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 123-125. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

97. Кузиков Б. О. Организация командной работы в рамках дисциплины Technical Solution Support [Электронный ресурс] / Б. О. Кузиков // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 64-65. – Режим доступа : lib.sumdu.edu.ua/rjo/2013/ELDL-2013.pdf

98. Куликов В. П. Постановка задачи максимизации общей полезности обучения [Электронный ресурс] / В. П. Куликов, В. П. Куликова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 31-33. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

99. Кухаренко В. Аналіз законодавства про дистанційну освіту в Україні [Електронний ресурс] / В. Кухаренко, В. Петрук // Українознавство. – 2009. – № 4. – С. 139-143. – Режим доступу : <http://www.ualogos.kiev.ua/fulltext.html?id=1808>

У статті розглянуто нормативно-правову базу, яка є основою для впровадження і розвитку дистанційної форми навчання у системі вищої, професійної, загальної і післядипломної освіти. Досліджено аспекти достатності цих документів для подальшого розвитку такої форми навчання в Україні, а також приклади внутрішніх нормативних документів вищих навчальних закладів

100. Кухаренко В. М. Куратор контенту у дистанційному навчанні [Електронний ресурс] / В. М. Кухаренко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 39-40. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29431/1/Kyharenko_Kyrator%20kontenty.pdf

В умовах експоненціального росту кількості інформації в мережі та появи нових технологій виникає нагальна потреба вміти працювати з інформацією та використовувати її у поточній роботі. Останнім часом все частіше згадують хранителів музею, які займаються збиранням та обробкою великої кількості інформації за відповідною тематикою. Людину, яка виконує схожі функції в мережі називають куратор контенту (content curator), але мабуть доцільно їх називати або «збирачами сутності», або «кураторами сутності».

101. Лавров Е. А. Метод прогнозирования качества деятельности человека в модульных системах электронного обучения [Електронний ресурс] / Е. А. Лавров // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей IX Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Бож-

кова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 21-22. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/_56bitstream/123456789/33307/1/Lavrov_electronic_education_system.pdf

Создание неудобных систем электронного образования часто является причиной отказа от обучения или снижения его эффективности. Свойство адаптивности позволяет “приспособить” среду обучения к особенностям человека. При этом важную роль играют модели, позволяющие спрогнозировать результаты обучения в зависимости от результатов “подстройки» под конкретного человека и условия его деятельности.

102. Лавров Е. А. Структура системы обеспечения эргономического качества электронного обучения [Электронный ресурс] / Е. А. Лавров, Н. Л. Барченко, Е. Г. Глазунова // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 23-25. – Режим доступа : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

103. Лавров Е. А. Эргономическая оценка веб-сайтов учебного назначения [Электронный ресурс] / Е. А. Лавров, Н. Л. Барченко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 41-42. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29433/1/Lavrov_Ergonomicheskaya.pdf

В условиях значительного увеличения количества электронных образовательных ресурсов вопрос их качества

является актуальным. Трудоемкость большинства методик экспертизы и отсутствие доступных систем поддержки принятия решений делают актуальной задачу разработки процедуры оценивания образовательных ресурсов.

104. Лебедев А. Н. Основы технологии дистанционного обучения [Электронный ресурс] / А. Н. Лебедев, В. А. Постоенко, Т. В. Федосеева // Вісник Донбаської національної академії будівництва і архітектури. – 2013. – Вип. 2. – С. 37-41. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vdnaba_2013_2_10.pdf

Специалисты всего мира прогнозируют устойчивый рост потребностей в непрерывном повышении компетентности кадров всех отраслей экономики при естественном отставании темпов роста её финансирования. Для разрешения этого противоречия и повышения результативности обучения следует широко использовать возможности новых технологий. Ведущую роль здесь призвана сыграть организация обучения в дистанционной форме. Совершенно очевидно, что в будущем повышение квалификации не будет самостоятельным видом деятельности. Человеку для этого не придется оставлять работу, – обучение будет сопровождать работу либо проводиться на рабочем месте. Данная статья освещает основные технологии дистанционного обучения, проводимого в настоящее время в вузах.

105. Левина А. С. Дистанционное обучение в современной системе образования [Электронный ресурс] / А. С. Левина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 113-114. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/

106. Літвіненко О. А. Проблеми створення тестів у дистанційних курсах [Електронний ресурс] / О. А. Літвіненко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 70-71. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33337/1/Litvinenko_tests.pdf

Для тих, хто хоча б раз зіткнувся з проблемою створення дистанційного курсу, не секрет, якої кропіткої та виснажливої роботи це потребує. Але добре зроблений дистанційний курс може бути предметом гордості автора. І ним хочеться поділитися з усіма своїми студентами, незалежно від форми навчання. Бо ж використання дистанційних курсів в навчальному процесі може допомогти при вирішенні багатьох проблем.

107. Літовченко Б. В. Дистанційне навчання як організаційна інновація [Електронний ресурс] / Б. В. Літовченко, Ю. Є. Петруня // Вісник Академії митної служби України. Економіка. – 2011. – № 1. – С. 100-106. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamsue_2011_1\(45\)__14.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vamsue_2011_1(45)__14.pdf)

Стаття присвячена проблемам упровадження інновацій в організаційний процес. Аналізується природа інновацій. На прикладі впровадження дистанційного навчання розглядаються основні характеристики інновацій.

108. Ляш О. И. Организация учебного процесса с использованием педагогических технологий информационно-образовательных систем обучения [Электронный ресурс] / О. И. Ляш, А. А. Ляш // Дистанционное обучение в высшем

профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 135-136. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

109. Мазур Т. И. Дистанционное обучение в учебном процессе [Электронный ресурс] / Т. И. Мазур, Ю. И. Скорин // Системи обробки інформації. – 2012. – Т. 1, Вип. 4. – С. 155-157. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/soi_2012_1_4_37.pdf

Проводится анализ актуальности дистанционного обучения в наше время. Рассматривается потребность в дистанционном обучении представителей разных категорий населения, приводятся конечные цели использования дистанционного обучения. Проводится анализ преимуществ дистанционного обучения по сравнению с традиционным. Анализируются недостатки дистанционного обучения и предлагаются способы их разрешения. Рассматривается использование дистанционного образования для получения новых, актуальных знаний, для получения профильного образования. Анализируется интерактивность и наглядность дистанционного обучения.

110. Макарова М. В. Організаційні моделі дистанційної освіти [Електронний ресурс] / М. В. Макарова, Р. М. Лавренюк // Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем. – 2012. – Вип. 17. – С. 74-88. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua:8080/bitstream/handle/123456789/46279/05-Makarova.pdf?sequence=1>

В статті розглянуто організаційно-економічний аспект запровадження системи дистанційної освіти в українських і закордонних вишах, досліджено і узагальнено основні організаційні моделі дистанційної освіти, надані ре-

111. Маклаков Г. Ю. Развитие дистанционного обучения в Болгарии [Электронный ресурс] / Г. Ю. Маклаков // Электронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 43-44. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29434/1/Maklakov_Razvitie.pdf

112. Максимов П. В. Повышение эффективности дистанционных форм обучения в технических вузах [Электронный ресурс] / П. В. Максимов // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 3. – Режим доступа : <http://www.science-education.ru/pdf/2012/3/103.pdf>

Рассмотрены достоинства и недостатки методов обучения, основанных на дистанционных образовательных технологиях. Выполнено сравнение ДО с «классическими» методами очного и заочного образования, показаны тенденции развития современного образования в технических вузах. Выделен и конкретизирован ряд причин, мешающих успешному применению систем дистанционного образования.

113. Малишевський О. В. Навчальне інформаційне середовище як засіб підвищення ефективності фахової підготовки інженерів-педагогів [Електронний ресурс] / О. В. Малишевський // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини. – 2013. – Ч. 3. – С. 159-164. – Режим доступу : http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/1843/1/Pidvyshchennia_2013.pdf

У статті проаналізовано зміст поняття «навчальне інформаційне середовище». В результаті проведеного дослідження з'ясовано, що сучасне професійно орієнтоване навчальне інформаційне середовище для підготовки майбутніх інженерів-педагогів необхідно розглядати як взаємозв'язок двох аспектів (інформаційного і комунікаційного). Зроблено висновок про те, що таке середовище являє собою педагогічну технологію, яка ґрунтується на принципі самостійного навчання і ставить за мету творчий саморозвиток особистості.

114. Марасанов Э. С. Адаптация методов и приемов бизнес-презентации для целей дистанционного обучения в высшем образовании [Электронный ресурс] / Э. С. Марасанов // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 52-53. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

115. Мартынова Е. А. Теория и практика довузовской подготовки инвалидов на современном этапе развития образования [Электронный ресурс] / Е. А. Мартынова, Д. Ф. Романенкова // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 2. – Режим доступа : <http://www.science-education.ru/pdf/2012/2/117.pdf>

Статья посвящена исследованию довузовской подготовки лиц с ограниченными возможностями здоровья. Проанализированы различные подходы к толкованию понятия «двузовская подготовка», которая на современном развитии образования должна выполнять задачи не только подготовки к поступлению в вуз, но и психологи-

ческой адаптации, профессиональной ориентации, диагностики и коррекции знаний абитуриентов. Для инвалидов эта задача особенно актуальная, поскольку существует ряд выделенных нами барьеров, препятствующих обучению инвалидов в вузе (физический, информационный, психологический барьеры, а также барьер успеваемости).

116. Методика створення електронної лабораторної роботи / Ю. Жарких, С. Лисоченко, Б. Сусь, О. Третяк // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 96-101.

В роботі розглянута методика швидкого створення віртуальних лабораторних робіт орієнтованих на вивчення функціонування унікального та складного обладнання. На прикладі створеної віртуальної лабораторної роботи показано, що використання відкритого програмного забезпечення і бази отриманих експериментальних даних дозволяє створювати віртуальні роботи наближені до реальних. Доповнення навчального матеріалу відеозйомкою, моделюванням фізичних процесів та комп'ютерними тестами дозволяє використовувати такі роботи в курсах для дистанційного навчання та для навчання протягом життя.

117. Медведєва М. Б. Ефективність електронних джерел як засобів самонавчання студентів [Електронний ресурс] / М. Б. Медведєва, Л. І. Тівоненко, І. М. Федянович // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. /

відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 82-83. – Режим доступу $\text{\textcircled{C}}$ http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29460/1/Medvedeva_efectivnist%20electronnih%20djerel.pdf

Електронні підручники (ЕП) мають широкі педагогічні й технічні можливості для організації самонавчання. Водночас, як показує аналіз теорії і практики їх використання, досі немає відповіді на запитання: яка навчально-пізнавальна й керівна інформація має входити у зміст ЕП; наскільки підвищиться якість самонавчання завдяки використанню ЕП порівняно з традиційними підручниками.

118. Можайкина Н. В. Дистанционное образование как одно из перспективных направлений развития инновационного потенциала высшей школы [Електронний ресурс] / Н. В. Можайкина // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Економічна теорія та право. – 2013. – № 2. – С. 316-319. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnyua_etp_2013_2_51.pdf

119. Морзе Н. В. Атестація електронних навчальних курсів у системі дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе., О. Г. Глазунова // Інформаційні системи в освіті. – 2010. – Вип. 7. – С. 47-68. – Режим доступу : http://ite.kspu.edu/ru/webfm_send/676

У статті розглянуто питання проведення атестації електронних навчальних курсів, що розробляються для застосування дистанційних технологій на основі використання систем дистанційного навчання, проведено аналіз нормативних документів із зазначе-

ного питання та запропоновано систему проведення такої атестації.

64

120. Морзе Н. В. Критерії якості електронних навчальних курсів, розроблених на базі платформ дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, О. Г. Глазунова // Інформаційні системи в освіті. – 2009. – Вип. 4. – С. 63-75. – Режим доступу : http://ite.ksu.ks.ua/webfm_send/587

У статті розглянуто питання оцінювання якості електронних навчальних курсів, що розробляються на базі платформ дистанційного навчання, у контексті вимог Болонської конвенції та подано основні критерії, яким має відповідати такий курс та його складові елементи.

121. Морзе Н. В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, О. Г. Глазунова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №2 (6) Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em6/content/08mnvshi.htm>

У статті розглянуто можливості інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій та запропоновані моделі їх використання у навчальному процесі вищого навчального закладу.

122. Мошнинова Г. Н. Особенности применения дистанционных образовательных технологий в вузе [Электронный ресурс] / Г. Н. Мошнинова, З. З. Оразалина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-

Петербургу, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 98-99. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

123. Насонова Н. А. Принципы создания эффективных дистанционных курсов [Электронный ресурс] / Н. А. Насонова // Наукові записки Вінницького національного аграрного університету: Соціально-гуманітарні науки. – 2013. – Вип. 1. – С. 104-110. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/naukzv_2013_1_15.pdf

Статья посвящена принципам создания эффективных дистанционных курсов на основе информационного дизайна та принципам построения веб-сайтов.

124. Нелепова А. В. Організація дистанційного навчання у системі Moodle : метод. реком. / А. В. Нелепова, Л. О. Борян ; Обліково-фінансовий факультет. – Миколаїв : МДАУ, 2010. – 78 с.

125. Нелепова А. В. Стан розвитку дистанційного навчання в розрізі вищих аграрних навчальних закладів [Електронний ресурс] / А. В. Нелепова // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Педагогіка, психологія, філософія. – 2011. – Вип. 159., Ч. 1. – Режим доступу : elibrary.nubip.edu.ua/10492/1/11naw.pdf

Розглянуто стан розвитку дистанційної освіти, здійснено аналітичний огляд використання інформаційно-комунікаційних технологій у вищих аграрних навчальних закладах України: поточний стан, проблеми і перспективи розвитку.

126. Ніколаєв І. В. Підходи щодо оцінки економічної ефективності системи дистанційної освіти

[Електронний ресурс] / І. В. Ніколаєв // Бізнес Інформ. – 2012. – № 7. – С. 218-221. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_7_62.pdf

127. Новгородська Л. Структура навчальної консультативної роботи викладача у віртуальних середовищах / Л. Новгородська // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 107-109.

Визначено структуру навчальної консультативної роботи викладача у віртуальному навчальному середовищі вищого навчального закладу та запропоновано механізм визначення суспільної цінності проведеної викладачем навчальної роботи.

128. Обидовский В. Н. Повышение эффективности электронного обучения за счет выполнения требований, предъявляемых к автоматизированным учебным курсам [Электронный ресурс] / В. Н. Обидовский // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 122-123. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

129. Овчаров А. В. Готовность преподавателя к созданию электронного контента [Электронный ресурс] / А. В. Овчаров, З. З. Оразалина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня

2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 28-29. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

130. Олійник Н. Ю. Використання системи Moodle для формування інтерактивного навчального середовища самостійної роботи студентів [Електронний ресурс] / Н. Ю. Олійник // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 99-100. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

131. Олійник О. В. Особливості навчання іноземної мови через дистанційне навчання [Електронний ресурс] / О. В. Олійник // Лінгвістичні дослідження. – 2013. – Вип. 36. – С. 287-294. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znpkhnpu_lingv_2013_36_50.pdf

У статті визначено особливості навчання іноземної мови студентів вищих навчальних закладів в умовах автономізації процесу навчання шляхом дистанційного навчання. Аналізуються теоретичні та організаційні аспекти застосування мережі Інтернет та комп'ютерних засобів навчання.

132. Ольховська О. В. Дистанційний курс – основна складова дистанційного навчання [Електронний ресурс] / О. В. Ольховська // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 137-138. – Режим доступу : <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29481/1/>

Olhovska_dustanciyniy%20kurs.pdf

Стрімкий розвиток інформаційних технологій в усіх сферах людської діяльності все більше спонукає до актуалізації питання модернізації системи освіти. Основа такої модернізації, насамперед, полягає у впровадженні технологій дистанційного навчання (ДН). Дистанційна освіта стає можливою завдяки розвитку фактору, який охопив суспільство і став його невід’ємним чинником – мережі Інтернет.

133. Ольховська О. В. Організаційна складова процесу дистанційного навчання [Електронний ресурс] / О. В. Ольховська // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 25-26. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rfo/2013/ELDL-2013.pdf>

134. Ольховський Д. М. Досвід реалізації програмної платформи дистанційного навчання в ПУЕТ [Електронний ресурс] / Д. М. Ольховський // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнародної науково-методичної конференції, м. Суми, 14–15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. - Суми : СумДУ, 2013. - С. 72-73. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33387/1/Olhovskiy_dist_lear.pdf

Розвиток дистанційної складової навчального процесу є одним з пріоритетним напрямом діяльності Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ). Необхідною умовою для успішної реалізації та розвитку

системи дистанційного навчання є створення сучасної та функціональної програмної платформи, яка б мала можливість розміщення високо інтерактивних дистанційних курсів, засобів оцінювання знань та контролю успішності студентів, ведення ефективного діалогу між учасниками навчання. В основному цим вимогам відповідає навчальне середовище Moodle, яке було обрано в якості базової системи для впровадження дистанційних технологій в ПУЕТ.

135. Осипова Е. А. Дидактические и технологические основы дистанционного обучения [Электронный ресурс] / Е. А. Осипова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 96-97. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

136. Осипова Н. В. Особливості створення Інтернет-порталу дистанційного навчання ECDL для вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Н. В. Осипова, Н. О. Кушнір // Інформаційні системи в освіті. – 2009. – Вип. 4. – С. 157-163. – Режим доступу : http://ite.kspu.edu/ru/webfm_send/596

В статті представлено досвід колективу співробітників науково-дослідного інституту інформаційних технологій ХДУ щодо виконання для Міністерства освіти і науки України науково-технічної роботи, результатом якої буде створення Інтернет-порталу дистанційного навчання ECDL для вищих навчальних закладів.

137. Остапенко И. Н. О некоторых вопросах организации работы в группах в рамках дистанционного обучения [Электронный ресурс] / И. Н. Остапенко, Е. С. Золотых, Е. Н. Кинторяк // Бизнес-Информ. – 2012. - № 8. – С. 241-244. – Режим доступа : http://business-inform.net/_inc/kachka_pdf.php?year=2012&volume=8_0&pages=241_244&qu=%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86

В статье рассмотрены вопросы организации работы в группах в рамках электронного дистанционного обучения. Предложен подход к распределению студентов в подгруппы для увеличения эффективности выполнения учебных задач.

138. Пахомов А. М. Основные технологии дистанционного обучения [Электронный ресурс] / А. М. Пахомов // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 109-110. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

139. Петрук В. М. Дистанційна освіта як засіб формування та розвитку інформаційної культури людини [Електронний ресурс] / В. М. Петрук // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / Відп.за вип. В.В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 74-75. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33378/1/Petruk_

140. Петухова Л. Є. Електронна система підтримки нормативно-правової бази дистанційної системи навчання [Електронний ресурс] / Л. Є. Петухова, Н. В. Осипова // Інформаційні системи в освіті. – 2010. – Вип. 7. – С. 12-18. – Режим доступу : http://ite.kspu.edu/ru/webfm_send/671

У роботі проаналізовано інформаційно-комунікаційні технології в системі дистанційної освіти, їх зміст, місце й функції в навчальному процесі. Розглядається створена у Херсонському державному університеті система електронної підтримки правової бази дистанційної системи навчання. На основі аналізу досвіду використання дистанційних технологій робиться висновок необхідності вдосконалення законодавчої бази дистанційної освіти, а також створення єдиного інформаційного навчального простору ВНЗ України.

141. Пискунова В. Ю. Использование продуктов компании Google в дистанционном обучении [Электронный ресурс] / В. Ю. Пискунова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 59-60. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

142. Пискунова Т. Г. Проблемы реформирования информационно-образовательного пространства в современных условиях [Электронный ресурс] / Т. Г. Пис-

кунова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 36-37. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

143. Піддубна К. С. Роль дистанційної форми освіти в системі безперервної бізнесової освіти [Електронний ресурс] / К. С. Піддубна // Наукові праці. Соціологія. – 2013. – Т. 211, Вип. 199. – С. 76-78. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npchdusoc_2013_211_199_16.pdf

Обґрунтовано актуальність переходу в сучасному освітньому просторі бізнесових знань до етапу безперервності процесу навчання. Наголошено на основних проблемних полях у процесі переходу від дискретної в часі до безперервної бізнесової освіти. Розкрито переваги дистанційної форми бізнесової освіти, порівняно з недоліками традиційних форм вітчизняної системи освіти.

144. Половін Б. А. Персональне освітнє середовище як базовий структурний елемент сучасного навчання [Електронний ресурс] / Б. А. Половін // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 78-79. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

145. Полотай О. І. Визначення ефективності освітнього проекту запровадження дистанційного навчання у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / О. І. Полотай // Вісник Львівського державного універ-

ситету безпеки життєдіяльності. – 2013. – № 7. – С. 119-124. – Режим доступу^{у3} : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vldubzh_2013_7_19.pdf

Запропоновано методику розрахунку ефективності освітнього проекту, яка базується на даних про комунікацію та виконання проектних дій учасниками проекту у вищих навчальних закладах. Описано технологію розрахунку індексу взаємодії учасників освітнього проекту в процесі навчання у дистанційному курсі, який дає змогу визначити ефективність запровадження та реалізації проекту у вищих навчальних закладах. Показано процес оцінювання ефективності освітнього проекту запровадження дистанційного навчання у вищих навчальних закладах засобами агенто-орієнтованого моделювання.

146. Полухина П. П. Модульные технологии в организации дистанционного учебного процесса [Электронный ресурс] / П. П. Полухина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 120-121. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

147. Полякова О. Ю. Дистанционное образование: взгляд изнутри [Электронный ресурс] / О. Ю. Полякова, И. М. Чуйко // Бизнес-Информ. – 2012. - № 8. – С. 245-247. – Режим доступа : http://business-inform.net/_inc/k_a_s_h_k_a_p_r_d_f.p_h_p?year=2012&volume=8_0&pages=245_247&qu=%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86

Статья посвящена анализу восприятия студентами элементов дистанционного образования, используемых в традиционном учебном процессе, на базе проведенного экспресс-опроса.

148. Пономарева З. Н. Преподаватель – студент: общение в «виртуале» [Электронный ресурс] / З. Н. Пономарева, А. А. Азарова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 37-38. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

149. Попов П. П. Возможности дистанционных образовательных технологий на базе Moodle, Adobe Connect, MOOCs в развитии инновационного мышления субъектов образовательного пространства [Электронный ресурс] / П. П. Попов, И. И. Черкасова // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 3. – Режим доступа : <http://www.science-education.ru/pdf/2013/3/162.pdf>

Статья посвящена анализу возможностей современных дистанционных образовательных технологий в развитии инновационного педагогического мышления. Выделены и охарактеризованы признаки инновационного мышления педагога. Обозначена проблема формирования современного профессионального педагогического мышления у будущих педагогов. Представлены особенности организации дистанционного обучения на основе Moodle и AdobeConnect. Описаны результаты опытно-экспериментальной работы по организации дистанционного обучения, построенного на их сочетании.

150. Прийменко Е. А. Особенности применения информационных технологий в сфере высшего образования [Электронный ресурс] / Е. А. Прийменко // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 112-113. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

151. Ращупкина А. С. Основные принципы использования систем дистанционного образования [Электронный ресурс] / А. С. Ращупкина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 110-112. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

152. Резунова О. С. Дистанційне навчання в аграрних ВНЗ у контексті міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] / О. С. Резунова // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. – 2011. – № 2 (15). – С. 158-162. – Режим доступу : <http://www.bok.net/index.php?p=achapter&bid=16986&chapter=1>

У статті проаналізовано й досліджено стан та рівень вивченості методологічних і теоретичних основ дистанційного навчання; описано низку характеристик, притаманних лише дистанційному навчанню; виявлено переваги та недоліки застосування дистанційного навчання в аграрних ВНЗ.

153. Романенкова Д. Ф. Особенности реализации профессиональных образовательных программ с применением электронного обучения, дистанционных образовательных технологий с учетом условий обучения инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья [Электронный ресурс] / Д. Ф. Романенкова // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 4 – Режим доступа : www.science-education.ru/110-9841

Статья посвящена исследованию условий, необходимых для обеспечения доступности учебного процесса, осуществляемого с применением электронного обучения, дистанционных образовательных технологий для инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья. В качестве таких условий выделены средства организации электронного обучения (системы управления контентом, системы управления обучением и т.п.), образовательный контент, педагогическое взаимодействие (формы, методы, педагогические технологии и т.п.). Проведенный анализ позволил сформулировать требования к организации образовательного процесса инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья с использованием дистанционных образовательных технологий.

154. Рулиене Л. Н. Дистанционное обучение: сущность, проблемы, перспективы [Электронный ресурс] / Л. Н. Рулиене. – Улан-Удэ : Бурятский госуниверсит, 2010. – 272 с. – Режим доступа : <http://www.fileswat.com/file/SD581J9W4J1W057E9IHRMI221AF1BTI6GG42A0zI/>

В монографии рассматриваются сущность, принципы, методы и формы, модели, системы, средства и технологии дистанционного обучения. Современное состояние и проблемы данной формы обучения раскрыва-

ются на примере системы дистанционного обучения в БГУ, опыта e-Learning в Рурском университете г. Бохум. В работе сформулированы принципы гуманитарных технологий и их реализация в дистанционном обучении.

155. Рулиене Л. Н. Образовательная деятельность студентов и преподавателей в системе дистанционного обучения [Электронный ресурс] : учеб.-метод. пособ. / Л. Н. Рулиене. – Улан-Удэ : ОДТО БГУ, 2013. – 91 с. – Режим доступа : <http://www.fileswat.com/file/SD581J9W4J1W1YD53W2YU3P4XPCJ7C96XHM91EzI/>

В пособии изложены особенности образовательной деятельности в современном университете, раскрыта сущность и структура системы дистанционного обучения – механизма развития образовательного процесса современного университета. Показаны возможности использования систем Hecadem, Moodle, современных web-технологий в образовательной деятельности студентов и преподавателей. Адресовано для работников образовательных учреждений всех типов образовательных учреждений, занимающихся внедрением электронного и дистанционного обучения

156. Русаловский В. Б. Технологии дистанционного обучения для повышения качества образования в вузе [Электронный ресурс] / В. Б. Русаловский, М. Б. Проценко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 82-83. – Режим доступа : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

157. Рыжова Н. И. Актуальность развития понятия «социально-образовательная среда» в условиях информатизации современного общества [Электронный ресурс] / Н. И. Рыжова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 89-91. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

158. Рыжова Н. И. Актуальные направления развития системы профессиональной подготовки специалиста в условиях информатизации [Электронный ресурс] / Н. И. Рыжова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 21-23. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

159. Рязанцева О. В. Специфіка педагогічної комунікації у дистанційному навчанні [Електронний ресурс] / О. В. Рязанцева // Педагогіка та психологія. – 2013. – Вип. 43. – С. 41-48. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znrkhnpu_ped_2013_43_9.pdf

У статті розглядаються головні проблеми і особливості впровадження дистанційного навчання, якості викладача, що сприяють ефективній організації навчального процесу під час дистанційного навчання та специфіка педагогічної комунікації в умовах дистанційного навчання.

160. Сазонов С. П. К вопросу о необходимости применения информационных технологий в дистанционном обучении личности [Электронный ресурс] / С. П. Сазонов, Ю. В. Гапоненко // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 5. – Режим доступа : www.science-education.ru/111-10398

В XXI в. человечество столкнулось с ростом обмена знаниями, потребностью в реализации возможностей информационных и коммуникационных технологий для получения образования. На основе дистанционных образовательных технологий стало возможным осуществлять поиск необходимой учебной информации из сети Интернет, независимо от местоположения. Отечественные исследователи констатируют необходимость модернизации, формирования новой школы, соответствующей современному уровню научно-технологического и социального развития. Информационное общество в XXI в. заинтересовано в предоставлении выбора режимов учебной деятельности для обучающегося на основе междисциплинарного подхода. Возникла потребность в новой отрасли педагогической науки – информатизации образования, в рамках которой востребованы теоретическое и методическое обоснование, разработка моделей, форм, принципов, методов и средств обучения на основе применения образовательных ресурсов нового поколения.

161. Самойленко О. М. Створення нормативної бази навчального процесу ВНЗ як засіб забезпечення дистанційної форми навчання студентів [Електронний ресурс] / О. М. Самойленко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – Т. 35, Вип. 3. – С. 99-105. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ITZN_2013_35_3_11.pdf

У статті наведено обґрунтування положень, що становлять нормативну базу забезпечення дистанційної форми навчання бакалаврів-учителів математики в університеті; розкрито функції відділу дистанційної освіти, навчально-методичної лабораторії дистанційного навчання й експертної комісії, сутність інформаційних ресурсів і банку веб-ресурсів; охарактеризовано кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення дистанційного навчання; наведено посадові інструкції системного адміністратора, методиста відділу дистанційної освіти, техніка відділу дистанційної освіти; описано види занять за дистанційною формою навчання й особливості функціонування персональних навчальних веб-ресурсів викладачів.

162. Самолюк Н. Актуальність і проблемність дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Н. Самолюк, М. Швець // Нова педагогічна думка. – 2013. – № 1. – С. 193. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npd_2013_1_50.pdf

В даній статті розглянута актуальність дистанційної освіти та проаналізовано основні фактори, які гальмують впровадження повноцінного дистанційного навчання в Україні.

163. Світовий досвід організації та розвитку університетської системи дистанційного навчання [Електронний ресурс] / уклад. І. В. Кулага, Д. О. Ільницький, С. О. Стрельник. – К. : Інститут вищої освіти КНЕУ ім. В. Гетьмана, 2013. – 38 с. – Режим доступу : <http://kaz2.docdat.com/download/docs-153438/153438.doc>

164. Святогорова А. Э. Тестирование как метод дистанционного обучения: некоторые проблемы внедрения в учебный процесс [Электронный ресурс] / А. Э. Святогорова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 136-137. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

165. Сергиенко Е. А. Особенности создания электронных информационно-образовательных ресурсов для систем дистанционного обучения [Электронный ресурс] / Е. А. Сергиенко, А. А. Раевская, Л. А. Саакян // Бизнес Информ. – 2012. – № 7. – С. 223-229. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_7_64.pdf

166. Словінська О. Д. Вебінар як різновид електронної веб-конференції та його місце у мережевому колаборативному навчальному процесі [Електронний ресурс] / О. Д. Словінська // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – Вип. 17. – С. 173-177. – Режим доступу : http://ite.kspu.edu/webfm_send/752

У статті досліджуються дидактичні можливості використання вебінарів для реалізації навчально-наукової діяльності кадрів вищої кваліфікації. Обґрунтовано науково – теоретичні основи застосування вебінару і розглянуто його переваги над класичним семінаром. Виявлено практичні завдання, які потребують розв'язання під час запровадження вебінарів та електронних конференцій.

167. Сметкина О. М. Дистанционное образование: формы контроля учебной деятельности [Электронный ре-

курс] / О. М. Сметкина // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 99-101. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

168. Соколова Д. Ю. Положительные стороны использования системы дистанционного обучения Moodle [Электронный ресурс] / Д. Ю. Соколова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 149-150. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

169. Солдаткіна Л. М. Застосування комп'ютерних технологій при вивченні дисципліни «організація наукових досліджень» на хімічних факультетах класичних університетів [Електронний ресурс] / Л. М. Солдаткіна // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей IX Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 84-85. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

170. Спірін О. Огляд комп'ютерних систем для організації електронних бібліотек / О. Спірін, О. Олексюк // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 131.

У статті на основі вивчення практики використання, спеціальної літератури, сайтів розробників відповідних програмних платформ і власного досвіду впровадження інституційного репозитарію, проведено порівняльний аналіз найпоширенішого програмного забезпечення для створення електронних бібліотек. Розглянуто основні характеристики і функціональні особливості програмних продуктів з метою вивчення можливостей їх використання у вищих навчальних закладах і наукових установах.

171. Сташевський З. П. Впровадження політики рольового розмежування доступу до інформаційних ресурсів у системі дистанційного навчання [Електронний ресурс] / З. П. Сташевський, О. І. Лозинський, Н. Є. Бурак // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. – 2012. – № 6. – С. 29-35. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vldubzh_2012_6_6.pdf

Проведено аналіз моделей існуючих політик інформаційної безпеки як однієї з основних складових системи захисту інформації. На основі проведеного аналізу визначено найбільш оптимальну політику, основною функцією якої є захист інформаційних ресурсів (курси навчальних програм, особисті дані користувачів, репозитарій та ін.) системи дистанційного навчання «Віртуальний університет» Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Наведено модель рольового розмежування доступу до цієї навчальної системи, що дає змогу забезпечити належний рівень захисту інформації від зовнішніх і внутрішніх загроз.

172. Стефаненко П. В. Дистанционная система обучения в высшей школе [Электронный ресурс] : моногр. / П. В. Стефаненко. – К. : Академия педагогических наук Украины, 2012. – 396 с. – Режим доступа : <http://>

173. Стеценко Н. М. Впровадження дистанційного навчання у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Н. М. Стеценко // Теоретичні та прикладні аспекти використання математичних методів та інформаційних технологій у науці, освіті, економіці та виробництві: матеріали засідання IV міжвуз. круглого столу, м. Маріуполь, 25 квітня 2013 р. – Маріуполь : Rizo, 2013. – С. 74-75. – Режим доступу : http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/1891/1/dist_nav.pdf

В роботі висвітлюються основні проблеми впровадження дистанційного навчання у ВНЗ.

174. Страшко Л. М. Про ступінь «дистанційності» дистанційного навчання [Електронний ресурс] / Л. М. Страшко, О. А. Івасенко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей IX Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – С. 29-30. – Режим доступу : <ftp://lib.sumdu.edu.ua/rio/2013/ELDL-2013.pdf>

175. Тавгень И. А. Дистанционное обучение: опыт, проблемы, перспективы [Электронный ресурс] / И. А. Тавгень ; под ред. Ю. В. Позняка – 2-е изд., исправл. и доп. – Минск : БГУ, 2003. – 227 с. – Режим доступа : <http://padabum.com/x.php?id=39495>

Монография посвящена разработке концептуальных основ создания и функционирования системы дистанционного обучения в Республике Беларусь. На основе анализа отечественного и зарубежного опыта определены содер-

жательные характеристики национальной системы дистанционного обучения, 85 выявлены социально-экономические, психолого-педагогические и технологические факторы. Книга адресована научным и педагогическим работникам, занимающимся изучением и внедрением технологий дистанционного обучения.

176. Технологія створення дистанційного курсу : навч. посіб. / В. Ю. Биков, В. М. Кухаренко, Н. Г. Сиротенко та ін. – К. : Міленіум, 2008. – 324 с.

У навчальному посібнику розглянуті технології розробки дистанційного курсу, які напрацьовані співробітниками Проблемної лабораторії дистанційного навчання Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» з 2002 року. Описані складники розробки дистанційного курсу: проектування курсу, опрацювання інформаційних матеріалів та контроль у дистанційному навчанні. Наведено приклади проведення літніх шкіл, курсів підвищення кваліфікації викладачів та роботи у проектах.

177. Торба Ю. І. Дистанційне навчання як один з пріоритетних напрямів модернізації професійної освіти [Електронний ресурс] / Ю. І. Торба // Наукова скарбниця освіти Донеччини. – 2013. – № 3. – С. 77-81. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nsod_2013_3_17.pdf

У статті розглянуто передумови розвитку дистанційного навчання у професійній освіті та його переваги, наведено завдання, цілі дистанційного навчання та його характерні особливості і принципи, обґрунтовано доцільність розвитку дистанційного навчання у професійній освіті України, означено роль викладача у дистанційному навчанні та особливості педагогічної взаємодії тьюторів

та студентів, як суб'єктів дистанційного навчання, систематизовано інструменти спілкування та засоби організації дистанційного навчання у професійній освіті.

178. Усольцева Е. Б. Облачные технологии в образовании [Электронный ресурс] / Е. Б. Усольцева // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 102-104. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

179. Фейгин Г. Ф. Дистанционное обучение как форма проявления глобализации образования [Электронный ресурс] / Г. Ф. Фейгин // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 19-21. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

180. Філіпенко Т. В. Інтернет-технології в дистанційному навчанні як інноваційна форма юридичної освіти [Електронний ресурс] / Т. В. Філіпенко, О. М. Мердова // Бізнес-Інформ. – 2012. - № 8. – С. 253-255. – Режим доступу : http://business-inform.net/_inc/kachka_pdf.php?year=2012&volume=8_0&pages=253_255&qu=%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86

На сьогоднішній день принципово нові можливості в освітньому процесі відкривають інформаційні технології, які дозволяють оптимально організувати освітній процес, спрямований на розвиток логічного і аналітичного мислення, сприяють формування навичок системного

аналізу; дозволяють адаптувати процес отримання знань до індивідуальних особливостей кожного студента; надають можливості доповнення і постійного оновлення змісту навчального матеріалу тощо. Основним напрямком у розвитку нових інформаційних технологій є створення електронних засобів навчання.

181. Ходанович А. И. Дистанционные технологии в преподавании дисциплин естественно-научного цикла: тенденции и перспективы [Электронный ресурс] / А. И. Ходанович, Д. А. Соколов // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 30-31 – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

182. Холкин В. В. Проблемы создания оптических систем для реализации виртуальных образов объектов в системе дистанционного обучения [Электронный ресурс] / В. В. Холкин // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 61-62 – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

183. Холкин В. Ю. Использование интерактивных экспресс-опросов для стимуляции процесса обучения при дистанционном чтении лекций [Электронный ресурс] / В. Ю. Холкин // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. :

СПбГУП, 2013. – С. 138-139. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

184. Хохлов А. В. Электронные средства дистанционного обучения теоретической механике: проблемы и пути усовершенствования [Электронный ресурс] / А. В. Хохлов // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 1. – Режим доступа : <http://www.science-education.ru/pdf/2013/1/84.pdf>

Рассмотрены существующие электронные обучающие средства, применяемые при изучении теоретической механики. В результате анализа выявлено, что в данных средствах: а) реализуется знаниевый подход к обучению; б) в теоретическом материале не выделяются профессионально значимые вопросы; в) обучение решению задач ведется на типовых примерах, что приводит к стихийному формированию методов решения задач у студентов; г) контроль правильности выполнения заданий осуществляется по конечному результату.

185. Цимбалюк В. В. Проблематика дистанційного навчання при вивченні дисциплін хімічного циклу у вищих навчальних закладах України / В. В. Цимбалюк // Вісник Черкаського університету. Педагогічні науки. – 2013. – № 21. – С. 127-131. – Режим доступа : http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/1584/1/Tsymbaliuk_2013_Dyst.pdf

У статті розглядається питання про одну з новітніх технологій навчання – дистанційну освіту. Автор розкриває сутність дистанційного навчання при вивченні дисциплін хімічного циклу у вищих навчальних закладах України.

186. Чайківський Т. Особливості створення індивідуальних завдань у електронних дисциплінах / Т. Чайківський, Л. Озірковський, Д. Федасюк // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 5-ї наук.-практ. конф. м. Львів, 19-21 листопада 2013 р. / відп. за вип. Л. Д. Озірковський – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 104-106.

Показано варіанти створення індивідуальних завдань засобами електронної дисципліни ВНС «Львівської політехніки». Основну увагу приділено автоматизації роздачі індивідуальних завдань, прийманню відповідей та оцінюванню з використанням стандартних і додаткових компонентів Moodle.

187. Чорноус Г. О. Дистанційне навчання з програмних рішень SAP [Електронний ресурс] / Г. О. Чорноус // Бізнес Інформ. – 2012. – № 7. – С. 229-231. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_7_65.pdf

188. Чудосветова О. В. Проблемы развития дистанционного обучения в пространстве гуманитарного образования [Электронный ресурс] / О. В. Чудосветова // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 64-66 – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

189. Шовкопляс О. А. Організаційно-методична підтримка атестації дистанційних курсів [Електронний ресурс] / О. А. Шовкопляс, Н. О. Молдаванова // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м.

Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – № 139-140. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29482/1/Shovkoplyas_atestaciya.pdf

Дистанційний курс (ДК) є інтерактивним електронним засобом, в якому навчально-методичні матеріали можуть бути представлені у вигляді лекцій, тестових завдань, тренажерів, проблемних завдань тощо. Стандартні вимоги до навчально-методичних матеріалів дистанційної форми навчання СумДУ передбачають внутрішні норми до створення ДК, визначають структуру навчального контенту та правила взаємодії учасників процесу.

190. Шовкопляс О. А. Розроблення механізму генерації індивідуальних завдань у дистанційних курсах [Електронний ресурс] / О. А. Шовкопляс, О. О. Савченко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 141-142. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29483/1/Shovkoplyas_individualni%20zavdannya.pdf

У роботі проаналізовані діючі схеми призначення студентам індивідуальних завдань у дистанційних курсах та запропонований новий механізм генерації потрібної кількості різних варіантів із метою забезпечення достовірності та об'єктивності оцінювання знань.

191. Шовкопляс О. А. Стандартизація навчальних систем дистанційної освіти [Електронний ресурс] / О. А. Шовкопляс // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей IX Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за

вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 33-34. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33301/1/hovkoplias_standardization.pdf.

Дистанційне навчання – одна з найбільш важливих та сучасних форм навчального процесу. Нажаль, розвиток дистанційної освіти в Україні тривалий час був досить повільним. Але за останні роки спостерігається інтенсивна розбудова електронних навчальних систем провідними вишами нашої країни. Більшість із них використовують такі відкриті платформи підтримки дистанційного навчання як Moodle, ATutor ILIAS, SharePointLMS та інші. Надбанням СумДУ є авторська автоматизована система дистанційного навчання, основним завданням якої є управління навчальним контентом і навчальним процесом.

192. Шпагіна О. В. Обґрунтування етапів розвитку дистанційної освіти [Електронний ресурс] / О. В. Шпагіна // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2013. – Вип. 3. – С. 181-186. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/prptp_2013_3_21.pdf

У статті розглянуто три етапи (покоління) розвитку дистанційної освіти: кореспондентське навчання, навчання із застосуванням мультимедійних засобів та навчання, яке повністю ґрунтується на використанні Інтернет-ресурсів. Детально розглянуто особливості кожного з поколінь, описано переходи між зазначеними етапами розвитку, а також університети та діячі, які приймали участь у розробці, вдосконаленні та поширенні дистанційного навчання.

193. Шуневич Б. І. Популяризація дистанційного навчання в освітніх закладах України [Електронний ресурс] / Б. І. Шуневич // Вісник Львівського державного універси-

тету безпеки життєдіяльності. – 2013. – № 7. – С. 299-303.
– Режим доступу 92 http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vldubzh_2013_7_48.pdf

Проведено аналіз стану популяризації дистанційного навчання (ДН) у вітчизняних навчальних закладах за допомогою друкованих видань (монографій, збірників наукових праць, посібників, журналів, матеріалів конференцій), захищених дисертаційних досліджень, засобів масової інформації (радіо, телебачення, газети. Виявлено, що поки що мало популяризуються переваги і недоліки дистанційного навчання засобами масової інформації.

194. Шуневич Б. І. Тенденції розвитку дистанційного навчання у зарубіжній вищій школі [Електронний ресурс] / Б. І. Шуневич // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – Вип. 3 (7). – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em7/emg.html>

У доповіді проведено аналіз тенденцій розвитку дистанційного навчання (ДН) у ВНЗ Європи, в тому числі України, та Північної Америки на матеріалі зарубіжних і вітчизняних досліджень за 7 показниками: нормативно-правова база; освітні заклади, які впровадили ДН; джерела їх фінансування; навчальні матеріали; механізми оцінювання знань студентів; шляхи підвищення кваліфікації викладачів ДН, електронні оболонки, які використовуються у ВНЗ.

195. Щербина О. А. Технології створення електронних навчальних ресурсів для систем дистанційного навчання [Електронний ресурс] / О. А. Щербина // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. – 2013. – № 10. – С. 119-120. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apnvlop_2013_10_13.pdf

У статті розглядаються нові технології створення електронних навчальних ресурсів для систем дистанційного навчання, основані на використанні хмарних Інтернет-сервісів.

196. Юдин М. Ю. Возможные пути модернизации систем дистанционного обучения Moodle [Электронный ресурс] / М. Ю. Юдин, Н. Л. Щеголева // Дистанционное обучение в высшем профессиональном образовании: опыт, проблемы и перспективы развития : материалы VI Межвуз. науч.-практ. конф., г. Санкт-Петербург, 6 июня 2013 г. – СПб. : СПбГУП, 2013. – С. 144-145. – Режим доступа : www.gup.ru/uni/science/conference/do_2013.pdf

197. Юдін О. М. Оцінка якості проектування навчального елементу дистанційного курсу [Електронний ресурс] / О. М. Юдін // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 15-16 листопада 2012 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 145-146. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/29485/1/Udin_distanciyniy%20kurs.pdf

Критично важливим елементом системи дистанційного навчання, що визначає її ефективність є навчальний матеріал, наданий у вигляді дистанційного курсу (ДК). Сучасний підхід до формування змісту теоретичного матеріалу ДК базується на використанні розміщення навчальних елементів на окремих кадрах. У цих умовах набуває важливість питання оцінки якості проектування окремого кадру ДК, необхідно виконати вимоги веб-стандартів і принципи візуалізації інформації.

198. Юдін О. М. Шляхи вдосконалення дистанційного курсу [Електронний ресурс] / О. М. Юдін, В. І. Божко // Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Суми, 14-15 листопада 2013 р. / відп. за вип. В. В. Божкова. – Суми : СумДУ, 2013. – С. 101-102. – Режим доступу : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/33419/1/Yudin_distance_courses.pdf

Для забезпечення інформаційної складової дистанційного навчального процесу викладачами університету розроблено понад 300 дистанційних курсів, а до кінця року їх буде майже 500. Проте, від кількісних показників необхідно зробити перехід до якісних. Важливість цього кроку обумовлена наступним. У традиційної освіти функція донесення навчального матеріалу до студента покладається на викладача. Від рівня його підготовки і майстерності в значній мірі залежить успіх навчання. У дистанційному навчанні ця функція реалізується за допомогою дистанційних курсів. Тому, важливе значення набуває їх якість.

199. Юхименко П. Приватна освіта: погляд в майбутнє / П. Юхименко // Вища школа. – 2013. – № 4. – С. 15-25.

Проаналізовано конкурентне середовище вищої освіти і роль у ньому приватної освіти. Висвітлено основні інституціональні чинники функціонування приватних вишів та шляхи вирішення проблеми якості надання освітніх послуг в Україні. Розкрито роль регіональних приватних вишів. Обґрунтовано необхідність дистанційної форми навчання для реалізації принципу навчання протягом життя.

200. Яменко О. П. Информационно-коммуникационные технологии в среде дистанционного образования [Электронный ресурс] / О. П. Яменко // Сов-

ременные проблемы науки и образования. – 2013. – № 4. –
Режим доступа : [http://www.science-education.ru/
pdf/2013/4/214.pdf](http://www.science-education.ru/pdf/2013/4/214.pdf)

В статье рассматриваются теоретико-практические основы внедрения информационно-коммуникационных технологий в образовательный процесс. Проведен анализ теоретико-методологических подходов к внедрению информационно-коммуникационных технологий, на основании которого были решены экспертные и конструктивные задачи. В экспертной задаче описаны исходные предпосылки использования новых информационно-коммуникационных технологий. Решая конструкционную задачу, была предложена описательная модель. В описательной модели представлен процесс обучения с использованием технических средств, созданных на основе информационно-коммуникационных технологий, рассмотрены принципы ее функционирования, тенденции развития мирового образовательного процесса, типы программ, используемых в образовательном процессе.

201. Яценко Р. Н. Адаптивное управление коммуникацией в системе дистанционного обучения Chamilo [Электронный ресурс] / Р. Н. Яценко, О. В. Полевич // Бизнес Информ. – 2012. – № 7. – С. 231-234. – Режим доступа : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_7_66.pdf

Рассмотрено управление коммуникацией в рамках адаптивной системы дистанционного обучения. Представлена двухконтурная система взаимодействия элементов этой системы. Рассмотрена реализация управления коммуникацией в системе дистанционного обучения на базе платформы Chamilo.

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

A		асинхронна схема навчання	9, 62
ADL	38	атестація курсів	119, 189
Adobe Captivate	24, 59	аудиторні заняття	8, 23, 39
Adobe Connect	149	Б	
Adobe Flash	46	база даних	27
AICC-CMI	38	банк веб-ресурсів	161
C		безперервна освіта	60, 143
Chamilo	201	бізнес-образование	96
E		бізнес-презентації	114
ECDL	136	бізнесова освіта	143
F		бізнес-організація	143
flipped classroom	39	Болгарія	111
G		Болонський процес	120
Google	141, 195	В	
Google Drive	195	вебінар	93
M		вебінар	43, 166
Microsoft SharePoint	3, 191	веб-ресурс	161
Moodle	10, 18, 23, 66, 67, 92, 124, 130, 155, 168, 171, 186, 191, 195, 196	веб-сайт	21, 103, 123, 170
MOOCs	149	веб-стандарт	197
S		веб-технології	177
SAP	187	відеоконференція	52, 61
SCORM	38	виртуальная лаборатория	35, 40, 41
SkyDrive	195	виртуальная электронная доска	84
T		виртуальные образы	182
Technical Solution Support	97	виртуальный курс	40
W		виртуальный университет	45, 84, 160
Whiteboard	84	віддалений доступ	30
X		відеоігра	47
XSLT та XSLT-Fo перетворення	82	відкриті системи	55
A		візуалізація інформації	82, 197
автоматизированные учебные курсы	128	виртуальна лабораторія	116
автономізація процесу навчання	131	виртуальне середовище	127, 173
агенто-орієнтоване моделювання	145	виртуальний університет	171
аграрна освіта	19, 20, 34, 125, 152	виртуальні лабораторні роботи	26, 116
адаптація методів	114	ВНЗ України	8, 21, 28, 34, 63, 76, 140, 152, 161, 173
адаптивне управління	201	всприяття студентами	147
архітектура хмарної системи	81	высшие профессиональное образование	67
A		Г	
автоматизированные учебные курсы	128	глобализация образования	179
автономізація процесу навчання	131	гуманитарное образование	154, 188
агенто-орієнтоване моделювання	145	Д	
аграрна освіта	19, 20, 34, 125, 152	джерела загроз	171
адаптація методів	114	дидактика дистанційного навчання	135
адаптивне управління	201	дидактическое обеспечение	92
архітектура хмарної системи	81	дидактичне проектування	33

динамічна відеолекція	39
динамічне навчальне середовище	18
дистанционные лекции	183
дистанционные технологии	53, 73, 90
дистанционный процесс обучения	200
дистанційна комп'ютерна система	66
дистанційна освіта Швеції	5
дистанційний курс	32, 106, 132, 136, 145, 189, 197, 198
дистанційні технології	8, 29, 121
дисциплины естественно-научного цикла	181
дисципліни хімічного циклу	185
діагностування рівня знань	66
доузовская подготовка	115
достоверность тестирования	8
доступность учебного процесса	154

Е

експертна комісія	161
електронна бібліотека	170
електронна відомість	13
електронна конференція	166
електронне видання	78
електронний документообіг	3
електронний навчальний курс	43, 119, 120, 121
електронний підручник	15, 59, 117
електронний ресурс	78, 119, 120
електронні засоби навчання	29, 86, 180
електронні освітні ресурси	89, 195
ефективність дистанційної освіти	126

З

законодавство	99, 140, 161, 194
заочна освіта	1
зарубежная высшая школа	72, 175
зарубіжна вища школа	5, 194
зарубіжний досвід	51, 163
змішане навчання	9, 19
знаниевый подход	184

И

иерархическая система	49
инвалиды	115, 153
инженерные специальности	7
инновационное мышление	149
инновационные образовательные системы	40
инновационный потенциал	118
интеллектуальный капитал	80

интерактивная образовательная среда	71
интерактивные экспресс-опросы	183
Интернет	50, 69, 160
информатизация	157, 158
информационная безопасность	16, 49
информационная защита	16
информационная инфраструктура	17
информационная компетентность	94
информационная культура	160
информационная личность	160
информационная система маркетинга	50
информационно-вычислительная компетентность	79
информационно-коммуникационные технологии	200
информационно-образовательное пространство	142
информационно-образовательные ресурсы	165
информационный дизайн	123
информационный поток	160
инфраструктура системы образования	17

I

індивідуальні завдання	186, 190
інженерна освіта	9
інклюзивна освіта	195
іноземні мови	131
інституційний репозитарій	170
інтенсифікація навчальної роботи	64
інтерактивне навчальне середовище	130
інтерактивні вправи	59
інтерактивні елементи	18,
Интернет	27, 58, 131, 132, 136, 177, 180, 192, 195
Интернет-навчання	177, 192
інформатизація освіти	60
інформаційна культура	139
інформаційна система	13
інформаційне забезпечення	125
інформаційне суспільство	121
інформаційний портал	82
інформаційний простір	33
інформаційний ресурс	171
інформаційні технології	38, 39, 180
інформаційно-комунікаційні технології	19, 20, 62, 88, 121, 125, 140, 177
інформаційно-освітнє середовище	44

К

каналы восприятия информации	90
качество образования	156

качество образовательных услуг	36
качество электронного обучения	102
колаборативне навчання	166
колледж	37
командная работа	97
комбинированное обучение	104
комп'ютеризація	131
комп'ютерне навчальне середовище	74
комп'ютерні педагогічні технології	33
комп'ютерно-орієнтовані програмно-педагогічні засоби	33
компетентность специалиста	79
композиционное строение	123
компьютерная графика	13, 87, 169
комп'ютерні технології	199
конкурентне середовище	18
конструктивізм	18
контент	24, 100, 129, 153, 189, 191
контроль знань	66
контроль качества	7
контроль учебной деятельности	167
кореспондентська освіта	1
кореспондентське навчання	192
країни ЄС	163
критерії якості	119, 120
куратор контенту	100

Л

лабораторні роботи	26, 116
лица с ограниченными возможностями	115, 153

М

магистратура	70
максимизация полезности обучения	98
межкультурные коммуникации	25
метод прогнозирования	101
методичний комплекс	30
методичні рекомендації	14, 124
мобильная форма обучения	69
модели дистанционного обучения	69
моделирование процесса обучения	45
моделі даних	38
моделі дистанційного навчання	5, 20, 42, 76, 163
моделі дистанційної освіти	110
модель структуры виртуального курса	40
модернизация	196
модульные системы	101
модульные технологии	146
мультимедийные технологии	37
мультимедійні презентації	64

Н

навчальна діяльність	47
навчальна мережа	74
навчальне інформаційне середовище	113
навчальний контент	189
навчальний процес	8, 30, 44
навчальні комунікації	127
навчальні матеріали	136, 194
науково-методичне забезпечення	33
национальная система дистанционного обучения	175
недостатки дистанционного образования	112
непрерывный образовательный процесс	4
нормативно-правова база	68, 99, 140, 194

О

об'єкт навчання	76
об'єктно орієнтоване навчальне середовище	18
облачные технологии	178
обмен учебными материалами	11
оболочка дистанционного обучения	90
образовательная среда «Пегас»	71
образовательные технологии	149
обучение он-лайн	109
общие преподаватель-студент оптимизация тестів	87
оптические системы	182
организация дистанционного учебного процесса	146
організаційна складова	133
організаційні моделі	110
організація навчального процесу	159
організація наукових досліджень	169
організація самонавчання	117
освітнє середовище	44, 113, 144
освітні інформаційні ресурси	32
освітній простір	89
освітній процес	180
освітньо-професійні технології	43
освітня система ВНЗ	28
открытое образование	69
оцінка економічної ефективності оцінювання знань	126
оцінювання знань	134, 190, 194

П

педагог вищої школи	60
педагогические технологии	108, 153
педагогическое мышление	149
педагогическое сопровождение	72

педагогічна взаємодія	48	синхронна схема навчання	9
педагогічна логістика	12	синхронний спосіб навчальної взаємодії	62
педагогічне вимірювання	63	система тестування знань	27
педагогічні комунікації	159	скрінкаст	39
педагогічні технології	33, 42	создание учебного контента	24
персональне освітнє середовище	144	создание электронного контента	129
персональний веб-ресурс	161	социально-образовательная среда	157
підвищення кваліфікації	29, 45, 60, 88, 176, 194	способи навчальної взаємодії	62
підготовка інженерів	113	стандарты систем дистанційного навчання	38
пізнавальна мотивація	58	стандартизація навчальних систем	191
планирование времени обучения	109	статистический анализ	31
платформа дистанційного навчання	90	стимуляция процесса обучения	183
платформа дистанційного навчання	18, 120, 121	США	37
повышение квалификации	45, 60, 104, 112	Т	
покоління дистанційної освіти	42, 192	творческий процесс	80
полезность обучения	98	телекоммунікаційні засоби навчання	75
політика безпеки	171	теоретическая механика	184
популяризація	193	тести	7, 27, 31, 63, 66, 87, 106, 116, 164, 190
портальні технології	3	тестирование	31, 164
преподаватель высшей школы	91	тестовий контроль	27, 63
приватна освіта	199	тестові завдання	63
принципи дистанційного навчання	56	технічне та програмне забезпечення	125
принципы разработки учебного контента	24	технічні дисципліни	23
принципы систем дистанційного образования	151	технології семантичного Вебу	82
проблеми дистанційного навчання	6, 162	тренажери	46
программный модуль Whiteboard	84	Туреччина	163
програмно-методичне забезпечення	136	тьютор	177
проектирование	70	У	
проектвання	23	университет Лондона	72
профессиональная подготовка	90	управление коммуникацией	201
профильное образование	109	учебно-методическое обеспечение	71
процесс обучения	72, 200	учебный контент	24
Р		учебный процесс	10, 92, 146, 164
работа в группах	137	Ф	
распределение студентов	137	форма спілкування	48
распределенная система обучения	11	форми контролю	167
Республика Беларусь	175	Франція	163
ресурсний центр дистанційної освіти	74	Х	
рынок освітніх послуг	54, 95	хімічні факультети	169
С		хмарний сервіс	57
самоконтроль	58	хмарні обчислення	195
самотивація	58	хмарні послуги в освіті	57
самостійна робота	8, 67, 130	хмарні технології	57, 81
світовий досвід	91, 163		
симуляція лабораторного обладнання	26		

Ш			
Швеція	5	эргономическая оценка	103
		эргономическая экспертиза	103
		эффективность	2, 112, 128
Э		Ю	
эргономика	102	юридична освіта	180
экономико-математические методы	80		
экономические специальности	73	Я	
экспресс-опрос	147, 183	якість дистанційної освіти	78
электронные образовательные ресурсы	70, 165	якість освіти	91
электронные обучающие средства	184	якість освітніх послуг	199
эмоционально-личностное восприятие информации	109	якість проектування	197
		якості викладача	159

Наукове видання

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ВНЗ

Бібліографічний покажчик

Укладач: **Ткаченко** Діна Віталіївна

Редактор: О. Г. Пустова,

Комп'ютерний набір: Д. В. Ткаченко

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко, М. В. Гук

Формат 60x84/16 Ум. друк. арк. 4,8.

Тираж прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької Комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:

54010, м. Миколаїв, вул. ген. Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua